

Cíle a sdělení interpretační strategie Bohuslava Martinů a Polička

říjen 2025

Autoři: Michal Medek, Blanka Mouralová
Spolupráce: Tereza Hladká
Recenzentky: Monika Holá, Pavla Juklová

Zpracoval: Ústav pro interpretaci místního dědictví ČR, z.ú.
dobrainterpretace.cz
říjen 2025

Obsah

Úvod.....	4
Zdroje interpretace.....	5
Subjekty pečující o odkaz Martinů.....	6
Vnější obraz.....	9
Stávající interpretace.....	12
Cíle interpretace.....	14
Sdělení.....	15
Prostředky interpretace.....	15
Náklady.....	19
Závěr a další kroky.....	22
Odkazovaná literatura.....	23
Příloha 1 Zdroje interpretace.....	24
Příloha 2 Vnější obraz – web.....	25
Příloha 3 Vnější obraz – AI.....	30
Příloha 4 Vnější obraz – sociální síť.....	33
Příloha 5 Hodnocení stávající interpretace – tiskoviny.....	36
Příloha 6 Hodnocení stávající interpretace – naučná stezka.....	41
Příloha 7 Hodnocení stávající interpretace – expozice.....	43
Příloha 8 Hodnocení stávající interpretace – prohlídka světničky.....	45
Příloha 9 Navržený harmonogram realizace jednotlivých aktivit.....	47

Úvod

Tento dokument je částí interpretační strategie zaměřené na odkaz hudebního skladatele Bohuslava Martinů v Poličce, navazuje na samostatnou zprávu z výzkumu návštěvníků. Cílem strategie je komplexně definovat, jak by mělo být dědictví Bohuslava Martinů prezentováno návštěvníkům i místním obyvatelům, aby rezonovalo s jejich zájmy, prohloubilo jejich znalosti a motivovalo je k další interakci s městem a skladatelovým dílem. Účelem je také zajistit, aby komunikace s návštěvníky byla efektivní a tuto efektivitu bylo možné hodnotit.

Strategie vychází jednak ze zmiňovaných výzkumů návštěvníků a také z analýz publikovaných v tomto dokumentu, které se věnují vnějšímu obrazu Poličky a odkazu Bohuslava Martinů, jak je přítomen v online prostoru a stávající interpretaci. Ukazuje se, že jakkoliv je Martinů pro Poličku klíčovou osobností, jeho viditelnost ve veřejném prostoru (online materiály, tištěné letáky a panely naučné stezky) se omezuje na připomínku jeho rodiště, aniž by se dál vyprávěl příběh jeho celoživotního vztahu k městu a inspirace, kterou odtud čerpal pro svoje dílo. To se pak promítá i do způsobu, jakým návštěvníkům předkládají Poličku modely umělé inteligence.

Předložená interpretační strategie se snaží překlenout nedostatky identifikované v uvedených analýzách. Definiuje **cíle interpretace**, které shrnují, co by se návštěvníci měli o Bohuslava Martinů dozvědět (např. o jeho kariéře, inovativnosti a vztahu k Poličce), co by mohli díky interpretaci cítit (např. obdiv, pozvání do světa hudby) a k jakému chování by je mohla interpretace motivovat (např. sdílet pozitivní obraz, podpořit konkrétní iniciativy).

Klíčové pro další rozvoj interpretace skladatelovi osobnosti jsou **hlavní a podrobnější sdělení**, která vytvářejí soudržný příběh o Bohuslavu Martinů a měla by se promítnout do různých forem interpretace.

Strategie dále navrhuje **konkrétní prostředky interpretace** Martinů, rozčleněné do organizačních a institucionálních opatření, instalací ve městě a nových obsahů. Ke každému prostředku je zpracován indikativní rozpočet, který bude dle harmonogramu upřesňován.

Konečným cílem je propojit osobnost Bohuslava Martinů s návštěvníkem i dalšími zájmovostmi Poličky a poukázat na celoživotní vztah k městu a kraji, nikoliv pouze rodiště hudebního skladatele světového významu.

Autorský tým

Zdroje interpretace

Základem interpretace je samozřejmě příběh vztahu Bohuslava Martinů a Poličky. Jeho stručnou verzi uvádí Příloha 1. V samotné Poličce jsou to pak klíčová místa v Poličce spojená s Bohuslavem Martinů. Následující přehled vybírá ta místa, která mají jak relevanci pro prezentaci vztahu Martinů k Poličce, tak i interpretační potenciál pro běžného návštěvníka.

Rodná světnička na věži kostela

- Pietní místo a rodná světnička uzpůsobená pro návštěvy turistů vznikla ve věži kostela především z iniciativy skladatelovy sestry Marie.
- Je přístupná celoročně (sezóna od dubna do října) s průvodcem z muzea. Komentované prohlídky návštěvníky přivedou na ochoz i dovnitř světničky. Místo je vybavené původním nábytkem a interiér je dotvořený dle vzpomínek matky a sestry skladatele. Prohlídka trvá 60 minut a obsahuje výklad o místě samotném i životě skladatele.
- Na fasádě kostela je umístěna pamětní deska připomínající Bohuslava Martinů.

Dům u Růže, Riegrova č. 52

- V době, kdy bydlela rodina Martinů na věži, chodila do kašny k tomuto domu pro pitnou vodu.

Druhý domov, Palackého náměstí č. 160

- Když bylo Martinů 12 let, odstěhovala se rodina z věže do jedné místnosti v tomto domě. Otec pracoval pro spořitelnu a úřad starosty. Na půdě Martinů hrával na housle.

Třetí bydliště rodiny, ulice Svěpomoc č. 182

- Rodina se sem přestěhovala v roce 1923 a už tu zůstala natrvalo. Martinů v domě pravidelně trávil letní měsíce při návštěvách Československé republiky.

Bývalá chlapecká škola, Šaffova č. 112

- Martinů navštěvoval obecní a měšťanskou školu v této budově od r. 1897.
- Vystupoval tu ochotnický Divadelní spolek, jehož členem byl i skladatelův otec, a Bohuslava brával na zkoušky.
- Během první světové války tu Bohuslav Martinů působil jako učitel houslí.
- Od r. 1934 zde sídlí městské muzeum.
- V roce 2009 vzniklo s podporou evropských fondů v budově také Centrum Bohuslava Martinů.

Dům Josefa Černovského, Otakarova č. 76

- Zde bydlel krejčí Černovský, amatérský hudebník, u kterého se Martinů učil hrát na housle, hudební teorii, a hlavně lásce k hudbě.

Dům, kde Martinů dával hodiny klavíru, Masarykova ulice č. 8

- S přestávkami mezi lety 1916 a 1920 zde dával Martinů hodiny hry na housle i klavíru.

Hostinec Na růžku, roh Šaffovy a Eimovy ulice, dnešní dům č. 37

- Bývalý hostinec na tomto místě zvěčnil Martinů klavírní skladbičkou z r. 1920 Foxtrot narozený „Na růžku“. Načrtl ji tenkrát na okraj novin.

Starý hřbitov

- Vlevo od kostela sv. Michala se nachází hrob Bohuslava Martinů a jeho ženy Charlotty, rodičů a sourozenců s náhrobkem od Milana Knoblocha.

Socha Bohuslava Martinů v parku

- Socha odhalená v roce 1990 u příležitosti stého výročí narození skladatele je dílem autora Milana Knoblocha.

Tylův Dům

- Tylův Dům je místní divadlo vystavěné roku 1929. Sám Bohuslav Martinů zde vystupovat a proběhla zde světová premiéra kantáty Otvírání Studánek. Tylův Dům je jakožto místní divadlo a koncertní sál symbolem kultury ve městě. Každoročně se zde koná Martinů Fest.

Liboháj

- Lesopark, kde stávaly Lázně. Martinů sem na počátku dvacátých let chodíval téměř denně na procházky a trávil zde svůj volný čas.

Sbírky galerie¹

- Instalace Julietta – surrealistické dílo Evy Vlasákové, které je umístěno v expozici moderního umění v městské galerii na Radnici. Jde o snové představy inspirované operou Julietta Bohuslava Martinů.
- Ve sbírkách městské galerie se nachází mnoho umělecky hodnotných předmětů propojených s Bohuslavem Martinů (scénické návrhy, karikatury, plakety apod.)

V Poličce se nachází **řada dalších míst**, kde Martinů trávil čas, či kde žily osoby, se kterými udržoval kontakty (Pražanovi, Rippl, Kaňka, Šmíd).

Subjekty pečující o odkaz Martinů

Subjekty působící v Poličce

Městské muzeum a galerie Polička (MMG)

Městské muzeum a galerie Polička vzniklo roku 1991 jako příspěvková organizace navazující na dlouhou tradici místního muzejnictví. Po rekonstrukci v roce 2009 se veškeré aktivity muzea začaly označovat názvem **Centrum Bohuslava Martinů (CBM)**, který postupně zastínil oficiální název instituce. Pod značkou CBM tak probíhala nejen činnost spojená s osobností Bohuslava Martinů, ale i veškerý program muzea. V roce 2024 proto vznikla nová vizuální identita oddělující Městské muzeum a galerie Polička od Centra Bohuslava Martinů tak, aby CBM označovalo pouze aktivity související s Bohuslavem Martinů a muzeum mohlo jasně prezentovat svou širokou činnost pod vlastní značkou. V Městském muzeu se nachází expozice Barevný svět Bohuslava Martinů a Třída Bohuslava Martinů. Centrum Bohuslava Martinů je jednou ze složek instituce, Vzniklo jako odborné a publikační centrum zaměřené na osobnost skladatele Bohuslava Martinů a veškeré aktivity s ním spjaté. Centrum spravuje rozsáhlý archiv pozůstalosti.

ZUŠ Bohuslava Martinů

ZUŠ Bohuslava Martinů v Poličce, nejenom nese jméno Bohuslava Martinů, ale také udržuje jeho odkaz a šíří povědomí o skladateli mezi svými žáky napříč obory. Pro mladé hudebníky ve věku 5 až 20 let organizuje v Tylově domě celostátní přehlídku "Mládí a Bohuslav Martinů". Tato přehlídka podporuje mladé talenty a šíří povědomí o tvorbě Bohuslava Martinů.

¹ Námět: V galerii se nachází především sbírka rodu Hohenemsů. Hrabě Kašpar byl významným mecenášem umění a

Tylův dům Polička

Tylův dům Polička slouží jako divadlo, kino a centrum pro pořádání kulturních akcí, od divadelních představení, přes koncerty, festivaly, po společenské a vzdělávací akce. Od roku 1997 pravidelně v květnových dnech pořádá Martinův fest Polička, který je věnovaný odkazu skladatele.

Spolek Náš Martinů

Spolek byl založen v roce 2010 v Poličce s cílem oživit a prohloubit zájem o život a dílo hudebního skladatele Bohuslava Martinů. Jeho hlavní aktivitou je dlouhodobý cyklus poslechových přednášek nazvaný "Pojďme na Martinů", který veřejnosti postupně představuje tvorbu tohoto významného skladatele.

Společnost Bohuslava Martinů (Polička)

Společnost Bohuslava Martinů (SBM) v Poličce byla založena roku 1979. Pobočka pravidelně pořádá besedy a organizuje zájezdy na kulturní akce po celé republice.

Mužský pěvecký sbor Bohuslava Martinů

Mužský pěvecký sbor Bohuslava Martinů města Poličky vznikl v září 2019. Sbor se věnuje interpretaci děl českých i světových skladatelů, včetně skladeb Bohuslava Martinů, a také úpravám lidových písní a spirituálů. Sbormistrem je Oldřich Růžička, který má více než čtyřicetiletou zkušenost se sólovým a sborovým zpěvem.

Subjekty působící mimo Poličku

Součástí přehledu jsou také významné české a zahraniční instituce, které se nabízejí jako partneři pro péči o dědictví Bohuslava Martinů v Poličce.

Nadace Bohuslava Martinů (Praha)

Nadace byla založena v r. 1975. Jejím posláním je „všestranně napomáhat k poznávání, šíření a uplatňování celého životního díla Bohuslava Martinů i poznání jeho života a osobnosti v nejširších souvislostech v jeho vlasti i v celém světě.“ Nadace je na základě závěti vdovy Charlotte Martinů majitelem autorských práv k většině děl BM, podporuje uměleckou i vědeckou činnost spjatou s osobností skladatele.

Institut Bohuslava Martinů (Praha)

Obecně prospěšná společnost, zaměřená na vědeckou a popularizační činnost, dokumentaci, výzkum díla a života Martinů, která byla zřízena Nadací Bohuslava Martinů.

Společnost Bohuslava Martinů (Praha, Brno, Zlín)

Společnost Bohuslava Martinů (SBM) byla založena v roce 1977 významnými osobnostmi, jako byli Jaroslav Mihule, Václav Holzkněcht a Josef Páleníček. Jejím hlavním posláním je propagace a podpora odkazu skladatele Bohuslava Martinů. Společnost organizuje například koncerty, přednášky a výstavy, které přibližují veřejnosti život a dílo skladatele. Díky těmto aktivitám udržuje a rozvíjí povědomí o Bohuslavu Martinů a jeho přínosu světové hudební kultuře.

International Martinů circle

IMC je také financován Nadací Bohuslava Martinů a doplňuje její činnost směrem k mezinárodní komunitě interpretů, badatelů a posluchačů. Aktivity zahrnují výměnu informací o skladateli, podporu a účast na konferencích, kolokviích a studijních programech, propagaci jeho hudby a začleňování děl do koncertních programů po celém světě a vydávání anglicky psaného časopisu Martinů Revue.

Martinů Stiftung (Švýcarsko)

Nadace Martinů ve Švýcarsku vznikla v Basileji už v roce 1969. Pečuje o odkaz Bohuslava Martinů na mezinárodní úrovni a spravuje práva na uvádění jeho děl ve Švýcarsku a částečně v Rakousku. Podle zakládacích dokumentů se měla věnovat také podpoře mladých soudobých skladatelů, zejména českého původu, a usnadnění kontaktů mezi skladateli v západních zemích a tehdejší Československem.

Subjekty v oblasti cestovního ruchu

Ačkoliv organizace věnující se cestovnímu ruchu nepečují přímo o odkaz Bohuslava Martinů, podílí se významně na komunikaci vztahu Poličky a skladatele a vytváření tzv. vnějšího obrazu (viz následující kapitola). Patří tak do okruhu příjemců této interpretační strategie.

Českomoravské Pomezí

Českomoravské pomezí je destinační společností na podporu rozvoje cestovního ruchu regionu.

Zprostředkuje informace destinační společnosti Východní Čechy i CzechTourism.

Web: <https://www.ceskomoravskepomezi.cz/policka/>

Východní Čechy

Regionální destinační společnost Pardubického kraje. Kromě komunikace informací od nižších článků destinačního managementu, také pořizuje vlastní fotografie a prezentuje města na webu i facebooku.

Web: <https://www.vychodni-cechy.info/policka/>

Královská věnná města

KVM se zaměřují na Poličku jako na historické město – z pohledu českých královen. Cílem svazku je společná propagace devíti královských věnných měst.

Web: <https://www.vennamesta.cz/kralovske-venne-mesto/policka/>

Česká inspirace

Česká inspirace je svazek 8 významných historických měst. Tato města si vytkla za cíl ukázat návštěvníkům nesmírné architektonické a umělecké dědictví a bohatý kulturní život jednotlivých měst. Společná propagace a řada aktivit v oblasti cestovního ruchu. <https://www.ceskainspirace.cz/>

Kraj Smetany a Martinů

Dobrovolný svazek obcí Kraj Smetany a Martinů – založený v roce 1998 – sdružuje 14 obcí v okrese Svitavy s cílem podporovat rozvoj turistiky a propagovat kulturní dědictví regionu.

Web: <https://regionsm.cz/>

Vnější obraz

Vnější obraz sleduje způsob, jakým je o Poličce a dědictví spojeném s Bohuslavem Martinům referováno jednak třetími stranami – různými úrovněmi destinačního managementu, ať už v jejich online či tištěných prezentacích. Rovněž sledujeme pohled samotných návštěvníků, který sdílí v online prostoru.

Trip Advisor

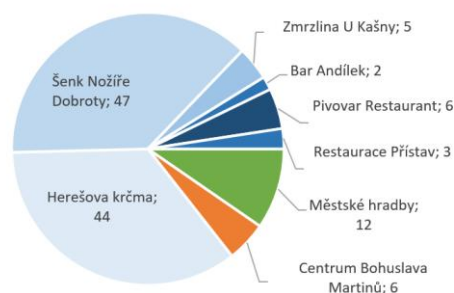
Ve srovnání s dalšími lokalitami v ČR je počet zmínek o Poličce a dědictví Bohuslava Martinů na této platformě minimální. Pozoruhodná je skladba recenzí, kde zcela převládají gastroslužby (viz Graf 1). Nutno podotknout, že recenze na komerční subjekty mohou být součástí jejich vlastní propagační kampaně.

Trip Advisor je vlivnou platformou pro rozhodování k návštěvě a formování očekávání, většina recenzentů bývá z anglicky hovořících zemí (Kanada, USA, UK, Austrálie), v případě Poličky je nicméně většina recenzí z ČR, Evropy a Jižní Ameriky.

Celkově nízký počet zmínek svědčí o tom, že Polička je především destinací pro tuzemské návštěvníky. Z ohlasů lze vybrat:

- Nejvíce ohlasů je na hradby a nedotčenost Poličky turismem (a to jak v pozitivních, tak i negativních souvislostech – nedostatek služeb).
- V souvislosti s Bohuslavem Martinům je Polička vnímána především jako rodiště. Recenze na prohlídku světničky jsou velmi pozitivní. Další spojení Martinů s Poličkou ani hrob nejsou zmíněny.

Počet recenzí na platformě
Trip Advisor

Graf 1 Recenze Poličky na TripAdvisor

Seznam

Národní charakter destinace podtrhuje množství recenzí na platformě mapy.com, kterou provozuje seznam.cz. Celkové hodnocení města od 104 recenzentů činí 4,4 z 5. S tím kontrastuje nízký počet recenzí u jednotlivých pamětihodností, který odpovídá číslům na Trip Advisor.

Nejčastější témata recenzí:

- **Celková krása města** a okolí: Mnoho recenzentů popisuje Poličku jako „Nádherné město“, „Krásné město a okolí“, „Hezké město“, „Pěkné středověké město“ a „Hezké. Určitě navštívit“.
- **Historie a zachovalé historické jádro:** Návštěvníci vyzdvihují Poličku jako „krásnou ukázkou historie“ a „nádherné Věnné městečko Českých králů a královen“.

Souvislost s **Bohuslavem Martinům** zmiňuje u celkové charakteristiky města pouze jeden recenzent.

Překvapivě také pouze jedna recenze ze 17 zmiňuje Bohuslava Martinů v souvislosti s kostelem sv. Jakuba (uvádí fascinaci pestrým životem mistra, pouze tři recenzenti hodnotili rodnou světničku a osm muzeum).

Závěry pro interpretační strategii Bohuslava Martinů

- Směrem k zahraničním návštěvníkům si Polička může budovat image městečka, které je možné navštívit dříve, než jej objeví turisté.
- Život Bohuslava Martinů je oslovujícím příběhem, že v současnosti takto mezi návštěvníky Poličky nerezonuje, může být důsledkem neexistující nízkoprahové prezentace.
- Množství recenzí zmiňujících Bohuslava Martinů může sloužit jako indikátor úspěšnosti strategie.

Vyhledávače

Pro vyhledávání bylo použito klíčové slovo „Polička“. Vyhledávání bylo provedeno v anonymním režimu prohlížeče, aby nemohl čerpat z historie a podobných zobrazených webů. Hodnoceno bylo prvních deset výsledků. Pro srovnání byly použity vyhledávače Google a Seznam, které patří v ČR k nejužívanějším.

Vyhledávání bylo provedeno v období od 5. do 7. 9. 2025 (výsledky a jejich pořadí se budou pochopitelně v čase proměňovat). Tabulku s výsledky vyhledávání obsahuje Příloha 2.

Na prvních místech se v obou případech objevily oficiální stránky města. Ve čtyřech případech se výsledky obou vyhledávačů shodovaly. Poměrně vysoko se objevovaly výsledky relevantní pro potenciální návštěvníky (u Google první na čtvrtém místě, u vyhledávače Seznam na třetím).

Vyhledávače dávají přednost odkazům s vysokou návštěvností, dobrou SEO optimalizací a autoritou. Oficiální stránky, Wikipedie a velké turistické portály jako Kudyznudy.cz tyto požadavky splňují, což potvrzuje jejich dominanci ve výsledcích.

Webové stránky

Příloha 2 obsahuje také popis jednotlivých top 10 webových stránek, na které odkazují vyhledávače Google a Seznam po zadání hesla „Polička“. Odkaz na Centrum Bohuslava Martinů se nachází až na 9. místě vyhledávání na Google, v Seznamu pak nefiguruje vůbec.

Závěry pro interpretační strategii Bohuslava Martinů

- Odkaz Bohuslava Martinů je sice klíčovým prvkem identity města, ale zatím se nepromítá do jeho online viditelnosti tak silně, jako by se dalo očekávat.
- Z hlediska marketingu a propagace odkazu Martinů by bylo užitečné, aby: webová stránka CBM byla lépe optimalizovaná, odkaz na Martinů byl prominentněji prezentován (oficiální stránky města a turistické portály by mohly zdůraznit odkaz na Bohuslava Martinů a CBM už na hlavní stránce), vztah mezi webovou prezentací MMG a CBM byl uživateli zřejmý (např. řešit web CBM jako součást stránek MMG).
- Výsledky ukazují, že obraz atraktivní Poličky je na webových stránkách stavěn na celkovém historickém kouzle města a jeho zajímavých památkách, především hradbách.

Umělá inteligence

Současným trendem v cestovním ruchu je používání AI při plánování výletů či dovolené. Byť ve výzkumu návštěvníků provedeném v rámci tvorby této interpretační strategie se zmínky o AI objevily okrajově, zahraniční studie ukazují na rostoucí vliv AI při plánování dovolené nebo asistenci při cestování. Pro účely vnějšího obrazu může být přesto zajímavé, co o Poličce poví AI nástroje. Je však třeba vzít v potaz jak formulaci otázky, tak i to, že modely nabízí v čase různé odpovědi.

Srovnávali jsme modely ChatGPT 5 a Gemini 2.5 Flash. Výsledky obsahuje Příloha 3.

Pro ilustraci toho, co AI o Poličce potenciálnímu návštěvníkovi poví, byl ChatGPT položen dotaz: *Co je zajímavého v Poličce?*

Chat GPT 5 označuje Poličku za „malé město, které má několik zajímavých památek“ a nabízí šest tipů, z nichž první čtyři jsou i přes nepřesnosti relevantní: „Městské hradby a věže“, „Svatý Jakub a kostel“ (info o „gotickém“ kostele bez zmínky o rodné světničce), „Muzeum Polička“ (s tím, že se „zaměřuje na historii města, ale také na slavného rodáka, hudebního skladatele Bohuslava Martinů“) a „Rodný dům Bohuslava Martinů“.

Při rozšíření promptu o informaci – Zajímám se o Bohuslava Martinů – trvá ChatGPT na „Rodném domě, který je dnes přeměněn na muzeum“. Přidává ještě „Festival Bohuslava Martinů“, „Pamětní desky a místa spojená s Martinů“ a „Hudební akademii a vzdělávání“ („programy, které se věnují výuce a propagaci hudby Bohuslava Martinů“).

Podstatně méně halucinací poskytuje **Gemini 2.5 Flash**. V případě města jmenuje tyto pamětihodnosti: „Městské hradby“, „Rodná světnička Bohuslava Martinů“, „Centrum Bohuslava Martinů“, „Historické jádro města“ a „Kostel sv. Jakuba“.

Při rozšíření promptu „Zajímám se o Bohuslava Martinů“ poskytuje Gemini především podrobnější informace o skladateli samotném a jeho díle. V případě Poličky odkazuje na Centrum Bohuslava Martinů, kde poskytuje podrobné provozní informace o světničce a muzeu.

Závěry pro interpretační strategii Bohuslava Martinů

- Za překvapivé lze považovat halucinace u modelu ChatGPT, naopak Google Gemini poskytuje přesné informace, ovšem spíše technického rázu. Oba modely směřují návštěvníka do muzea.
- Žádný z modelů nezmínil celoživotní vztah Martinů k Poličce, hrob ani sochu v parku. Z toho lze usuzovat, že budoucí digitální stopa odkazu Martinů by se měla zaměřit tímto směrem.

Sociální sítě

Pro vnější obraz byly zahrnuty dvě z nejpoužívanějších sociálních sítí v ČR – Facebook a YouTube. Výsledky uvedené v Příloze 4 slouží spíše pro vytvoření obecné představy, analýzu si netroufáme označit jako vyčerpávající. Stejně jako v případě webových stránek i zde se setkáváme se silnou identitou – Martinů je pro Poličku důležitou a hrdě propagovanou osobností, nicméně vždy až po dalších tématech. Obsah se soustředí na Poličku jako rodiště a zejména na světničku ve věži, částečně také na muzeum. Další místa jsou zmiňována zřídka. Životem či tvorbou Martinů se nezabývá prakticky žádný vyhledaný obsah. Neznamená to, že neexistuje, pouze není dostatečně propojen se značkou Polička.

Závěry pro interpretační strategii Bohuslava Martinů

- Z hlediska sledovanosti na YouTube jednoznačně vedou obsahy vytvářené renomovanými značkami (Paměť národa, TV Nova, CzechTourism). Krátké filmy vytvářené DMO Českomoravské pomezí mají na YouTube velmi nízkou sledovanost (nižší desítky shlédnutí ročně²), naopak, aktivní prezentace DMO na síti Facebook ukazuje na značný dopad.
- Kvalitní kanály příspěvků na Facebooku zaměřené na návštěvníky (DMO) či téma Martinů (skupina Bohuslav Martinů Polička) je potřeba více provázat s Poličkou, aby byly snadno vyhledatelné.
- Obsahy pro YouTube doporučujeme vytvářet ve spolupráci s institucemi či osobami, které budou také zvyšovat jejich dosah. Například téma vztahu komunistického režimu k odkazu Bohuslava Martinů se přímo nabízí pro zpracování, například Paměti národa.
- Obsahy je potřeba zaměřit nikoliv pouze na téma rodiště či rodné světničky, ale osobnost a dílo Bohuslava Martinů, stejně jako jeho celoživotní propojení s Poličkou.

Toulavá kamera

Toulavá kamera patří mezi nejsledovanější tuzemské televizní pořady o cestování, s průměrnou sledovaností na díl přes 550 000 diváků v kategorii 15+. Polička se v pořadu objevila celkem třikrát, i když jde o poměrně staré díly: Polička, 30. září 2018 – představení klasicistních vrat ve městě. Polička, 11. listopadu 2012 – díl

² v případě filmu o Poličce není název města uveden v tagu, což snižuje dosah

věnovaný interaktivní výstavě ke středověku v městském muzeu. Soutěž, 18. března 2007 – soutěžní dotaz na závěr tohoto dílu pořadu se ptal na rodné město hudebního skladatele Bohuslava Martinů.

Stávající interpretace

Tiskoviny

Přehled analyzovaných tiskovin obsahuje Příloha 5. Lze konstatovat, že tiskoviny o Poličce jsou roztržštěné a nesourodé, a to jak v rámci jednotlivých vydavatelů, tak i mezi nimi. Z grafického hlediska jim chybí jednotná identita, což je z hlediska různorodosti vydavatelů i doby vydání pochopitelné. Nesourodost se, žel projevuje i v oblasti klíčových sdělení o městě. Často se zaměřují na historii a stavební památky, ale bez hlubšího kontextu nebo příběhu se omezují pouze na pozvání k návštěvě.

Odkaz na Bohuslava Martinů je v propagačních materiálech přítomný, ale je nedostatečně využitý. Většina tiskovin se omezuje pouze na zmínku o jeho rodné světničce, čímž zužuje význam města pouze na dětství, respektive místo narození Martinů. Chybí širší propojení jeho díla a života s městem Polička. Pouze materiál od Centra Bohuslava Martinů se snaží jít za rámec dětství a propojuje ho s městem komplexněji. Celkově je odkaz Martinů prezentován spíše povrchně, nelze tedy říci, že by fungoval jako silný magnet pro návštěvníky.

Závěry pro interpretační strategii Bohuslava Martinů

- Namísto pouhého akcentování rodné světničky je nutné představit téma Bohuslava Martinů a Poličky v celé jeho šíři. Mělo by dojít k vytvoření jednotného příběhu, který propojí dětství s celým životem a uměleckým dílem Martinů navázaným na rodiště. Propojení života a tvorby pomůže návštěvníkovi pochopit, proč je Martinů mezinárodně uznávaným skladatelem a jak Polička ovlivnila jeho tvorbu.
- I tiskoviny by měly opustit pouhý popis faktů a místo toho se zaměřit na emocionální a hlubší významy. Například motto "Polička inspirující" by mělo být konkrétně rozvinuto na příkladech, které ukazují, jak město inspirovalo Martinů. Důsledné používání jednotné grafické identity pro veškeré materiály spojené s Martinů by posílilo jeho značku a usnadnilo orientaci návštěvníkům.

Naučná stezka

Hodnocení kvality interpretace dle Masterse a Cartera (1999) obsahuje Příloha 6. Panely jsou graficky přitažlivé, ale z hlediska obsahu většina z nich kombinuje několik témat, která spíše pouze otevírá či naznačuje. Chybí jim jasné hlavní sdělení, hierarchie textu a tematická komunikace. Z hlediska objevování konkrétních objektů je umístění panelů problematické, jelikož objekty, o kterých informují, často nejsou od panelů přímo viditelné. Stezka efektivně využívá ilustrace a nabízí možnost dalšího poznávání prostřednictvím QR kódů, které odkazují na přehledné webové stránky i anglickou jazykovou mutaci. Celkově se jedná o stezku s neotřelým designem, která spíše upozorňuje na různá témata, aniž by je vysvětlila a propojila návštěvníka s konkrétním přírodním a kulturním dědictvím. Totéž se týká i zpracování tématu Bohuslava Martinů, kde panely poukazují na sochu a rodnou světničku.

Expozice v muzeu

Hodnocení kvality interpretace dle Masterse a Cartera (1999) obsahuje Příloha 7. Expozici Bohuslava Martinů v Městském muzeu a galerii Polička lze popsat jako chronologicky strukturovanou, ale interpretačně nedostatečnou instalaci. Její hlavní slabinou je špatná čitelnost základních textů a jejich složité propojení s rozsáhlým fondem autentických předmětů prostřednictvím čísel. Logickou linkou je časový oblouk od dětství Martinů po jeho věčný odpočinek, chybí jí ale jasný systém sdělení. Ze životní pouti skladatele nezdůrazňuje emoční momenty, které mohou návštěvníka oslovit. Základní text postrádá hierarchizaci,

návštěvník tak nemá možnost rychlé orientace v tématech a instalace ho zahlcuje řadou detailů. Pozitivním prvkem je využití autentických citátů a kreseb. Expozice zapojuje především zrak (ovšem fyzicky vyčerpávajícím způsobem), hudba v ní aktuálně zaznívá pouze podkresově. Situování textů do průhledných polepů výrazně snižuje jejich čitelnost.

V MMG se návštěvníkům nabízí ještě expozice Třída Bohuslava Martinů, která má evokovat dobu, kdy sem Martinů chodil do školy. Současně přibližuje v rámci krátkodobých výstav zvyky našich předků.

Ve vstupní hale muzea se nachází reprodukce dobových fotografií a busta skladatele. Ve dvoře je k vidění původní náhrobek rodiny Martinů. Na pokladně muzea je možné zakoupit publikace o životě Martinů, několik propagačních materiálů a CD s jeho hudbou.

Prohlídka věže

Hodnocení kvality interpretace dle Masterse a Cartera (1999) obsahuje Příloha 8. Prohlídka rodné světničky Bohuslava Martinů ve věži kostela sv. Jakuba v Poličce je zaměřena jak na historii kostela, tak na Bohuslava Martinů. Obě témata se v ní prolínají.

Z hlediska využití průvodcovských technik se zaměřuje na velké viditelné objekty, ale opomíjí zajímavé detaily, jež by mohly prohlídku obohatit o moment překvapení. Spíše mimoděk pracuje s univerzálními emocemi, které téma činí smysluplnějším pro širší publikum. Smyslové zapojení není cíleně podporováno, průvodce ale dokáže návštěvníky aktivizovat svým zaujatým výkladem a otázkami.

Přesto, že prohlídka udržuje pozornost návštěvníků a odkazuje na další místa v okolí, chybí jí jednotící logická linka v podobě hlavního a podrobnějších sdělení i využití širší palety aktivizačních průvodcovských technik. Rezervy rovněž vidíme ve využití bohatého potenciálu vzpomínek Martinů a jeho interpretů.

Akce

Městské muzeum a galerie

V Městském muzeu jsou pravidelně pořádány výstavy s tematikou skladatele. Školním skupinám jsou nabízeny hudební dílny, které představují jeho život a dílo. Jedná se o tyto typy akcí:

- Výstavní činnost (Šaty dělaj Martinů, Zrzavý a Martinů)
- Výstavy v exteriéru (Martinů obrázky kreslící)
- Putovní výstavy (Martinů obrázky kreslící)

Festival Zažit Martinů

V roce 2023 byl založen pravidelný festival Zažit Martinů, který se snaží popularizovat a přilákat k tématu širokou veřejnost. Na jeho programu jsou vedle klasických koncertů i hudební dílny pro děti, komentované prohlídky rodné světničky, koncerty pro děti i dospělé, interaktivní aktivity, tematické občerstvení, apod.

Festival Martinů Fest

Martinů fest je každoroční hudební festival, na kterém zaznívají díla Martinů i dalších významných skladatelů. Pořadatelem je Tylův dům a zahrnuje koncerty, baletní představení a doprovodné výstavy.

Závěry pro interpretační strategii Bohuslava Martinů

- Doporučujeme pracovat během prohlídky věže i při renovaci expozice s tzv. univerzálními emocemi a hierarchickými sděleními.
- Stávající naučná stezka Okolo poličských hradeb na osobnost Bohuslava Martinů pouze upozorňuje, neinterpretuje ji a téma zdaleka nevyčerpává. Proto je vhodné uvažovat o dalších prostředcích interpretace skladatele v městském veřejném prostoru.
- Zvážit vytvoření osnov pro průvodce po věži, které se budou věnovat různým tématům (vývoj města, kostel sv. Jakuba, Bohuslav Martinů) a více tak přizpůsobit konkrétní prohlídku zájmu návštěvníků.
- Využít při prohlídce věže širší paletu průvodcovských technik, zejména zapojení více smyslů. Podobně při renovaci expozice pracovat s širší škálou médií, zejména s ohledem na interakci (tzn. kromě pasivní x pasivní interakce zapojit i aktivní x aktivní a smíšené formy, viz Veverka 2011).

Cíle interpretace

Cíle interpretace sumarizují, co by se návštěvníci měli díky interpretaci dozvědět, co by měli pocítit a k jakému chování by je měla motivovat. Definice cílů slouží jednak k ujasnění si tematického **zaměření v procesu tvorby** jednotlivých prvků, jednak ke směřování podrobnějších scénářů a kontrole obsahu, tzn. ještě před realizací je možné si ověřit, jestli se nezapomnělo některého z cílů dosáhnout. V posledku pak cíle **slouží k evaluaci** funkčnosti interpretace během provozu, protože bude možné prostřednictvím výzkumů návštěvníků ověřit, zda došlo k naplnění cílů.

Kognitivní

Co by se měl návštěvník o Bohuslavu Martinů dozvědět:

- Kariéru Bohuslava Martinů umožnil vztah rodičů ke kultuře, podpora poličských měšťanů, státu, manželky Charlotty, přátel a českých i zahraničních mecenášů.
- Za úspěchem Martinů stál zápal, inovativnost a každodenní poctivá práce.
- B. Martinů propojoval tradiční české hudební motivy s novými trendy ve světové hudbě – patří mezi nejoriginálnější hudební skladatele.
- Byť strávil Martinů většinu života v zahraničí, udržoval si silný vztah k rodnému městu, do kterého se toužil vrátit: korespondencí, texty do zpravodaje i vzpomínkami na Poličku a dětství na věži kostela.
- Bohuslav Martinů se zajímal o osudy národa i světové politické události, které výrazně ovlivnily jeho kariéru, a dokonce vedly k zákazu jeho hudby v Československu.
- Byť se hudba Bohuslava Martinů prosadila na světová pódia už za jeho života, zájem o ni je potřeba stále oživovat a péče o toto dědictví je i na nás.

Emoční

K čemu by měla interpretace vyzývat, co by měl návštěvník cítit:

- Obdivovat cílevědomost a píli "obyčejného kluka", který se nenarodil ve zlaté kolébce.
- Vnímat Bohuslava Martinů jako jednoho z českých velikánů.
- Cítit pozvání do světa klasické hudby a kulturní inspiraci.
- Ocenit podporu mladých talentů.
- Ztotožnit Poličku s Bohuslavem Martinů a silným místním patriotismem.
- Chápat blízkost lidské stránky Bohuslava Martinů díky jeho smyslu pro humor, nesentimentálnímu přístupu k životu a zájmu o osudy rodného města, národa i světové politické události.

V oblasti chování

Co by měl návštěvník dělat:

- Využít nabídek ve městě a vracet se do Poličky na aktivity spojené s Martinů.
- Laik: Mít chuť si poslechnout hudbu Martinů.
- Znalec: Seznámit se s konkrétními místy v Poličce a jejich vlivem na Bohuslava Martinů.
- Sdílet pozitivní obraz o prezentaci Martinů v Poličce.
- Podpořit místní kulturní iniciativy.
- Sdílet povědomí o Bohuslavu Martinů a podílet se na jeho propagaci.

Sdělení

Hlavní a podrobnější sdělení vytváří celek, ke kterému směřují všechny jednotlivé části interpretace. Sdělení jsou logicky propojená což usnadňuje zapamatování a vytváří konzistentní zážitek. Sdělení není nutné návštěvníkům tlumočit doslova, důležité je přenést jeho význam.

Hlavní sdělení

Příběh Bohuslava Martinů připomíná nejen to, že i ze skromných poměrů se lze díky zápalu, píli a inovativnímu přístupu vypracovat v umělce světového formátu, ale také, že za úspěšnou kariérou často stojí nezištná podpora blízkých.

Podrobnější sdělení

- Úspěch Bohuslava Martinů byl založen nejen na talentu, zápalu a kreativitě, ale také schopnosti hledat a využívat příležitosti, stále se učit a překonávat nepříznivé okolnosti.
- Za jeho světovým uznáním stojí inovativní propojování různorodých hudebních motivů a uměleckých forem, což tvoří originalitu Martinů.
- Bez podpory rodičů, poličských měšťanů, ženy Charlotty a mnoha českých i zahraničních přátel by se možná talent Bohuslava Martinů nebyl býval rozvinul a ve své době prosadil, podobně by dnes jeho hudba nebyla tak populární bez nadšení a aktivity jejich příznivců.
- Byť mezi Bohuslavem Martinů a jeho domovem stála hradba vzdálenosti a nepříznivých politických okolností, překonával je skladatel svojí hudbou a udržováním kontaktů; dnes mu jeho rodné město Polička vzdává hold podílem na péči o umělcovo dědictví a oživování jeho díla.

Prostředky interpretace

Organizační a institucionální opatření

- **Koordinace projektu Martinů a Polička**

Koordinátorem celého projektu je úsek kultury města Polička ve spolupráci s místostarostou města a tiskovou mluvčí města Polička. Důležitá je úzká spolupráce s dalšími odbory města, příspěvkovými organizacemi a spolky, a to nejenom na realizaci interpretační strategie, ale i na koordinaci tradičních stejně jako nových akcí s tématem Bohuslava Martinů.

Koordinace aktivit by se měla promítnout do společné péče o webovou stránku a do společného kalendáře akcí.

- **Aplikace sdělení, jednotné vizuální identity a loga**

Nastavení jednotné obsahové (hlavní a podrobnější sdělení) a vizuální prezentace Bohuslava Martinů ve veřejném prostoru i v prezentaci města Poličky v souladu s interpretační strategií.

Stávající logotyp je potřeba zpracovat do podob, které budou pokrývat navržené prostředky interpretace, případně i další aplikace. Koordinované využití jednotného logotypu pro záštitu akcí, které jsou s Bohuslavem Martinů spjaté, a jeho provázání se stávajícím vizuálním stylem města Poličky.

Vhodnou první aplikací jednotné vizuální identity je zpracování nových letáků k Bohuslavu Martinů či plakátů zvoucích na akce. Aktuální nabídka drobných tiskových materiálů je nedostatečná (viz str. 13).

Dlouhodobé projekty / náměty

- **Podpora mladých hudebních talentů**

Obsah: Zřízení sbírky na podporu místní ZUŠ (ať už školy jako instituce nebo studia v ní pro nízkopříjmové skupiny).

Zdůvodnění: Etablování Poličky jako místa, které rozvíjí hudební talenty. Přímá možnost zapojení se do

pokračování příběhu Bohuslava Martinů i pro návštěvníky, respektive současníky. Samotnou existenci sbírky a její propagaci směrem k návštěvníkům považujeme za důležitější než množství získaných financí.

- **Pobídka k provázání tématu Bohuslava Martinů s gastronomií ve městě**

Obsah: Pobídka místních gastronomických podniků k zařazení specialit souvisejících s Bohuslavem Martinů. Odměna může mít různou formu, kupříkladu v podobě propagace podniku. Jako příklad se nabízí oblíbený nápoj skladatele – káva s kapkou koňaku.

Zdůvodnění: Gastronomie je nabídka pro každého návštěvníka (viz kapitola Vnější obraz), může upozornit na téma Bohuslava Martinů i někoho, kdo to vůbec nečeká. Podporuje se také dojem, že k odkazu Martinů se hlásí Polička jako celek.

Instalace ve městě

- **Stopy Bohuslava Martinů**

Obsah: Drobná fyzická označení míst spojených s Bohuslavem Martinů. Mohou to být malé dlaždice či ušlechtilá umělecky ztvárněná dekorace na budově.

Zdůvodnění: Jedná se o označení míst spojených s Martinů pro ty, kteří nevyužijí audioguide a zároveň o záměrné body pro ty, kteří ho následují.

- **Fotospot**

Obsah: Postava Bohuslava Martinů (například v podobě dibondové siluety) na náměstí – možnost vyfotit se s Bohuslavem Martinů.

Zdůvodnění: Stálé zpřítomnění Bohuslava Martinů ve veřejném prostoru, šíření propojení Martinů a Poličky skrze sociální média.

Technická poznámka: Zadní stranu siluety je vhodné využít ke krátké (do 200 slov) informaci o vzniku fotografie a další interpretaci spojené s Bohuslavem Martinů.

- **Velkoplošná grafika ve veřejném prostoru**

Obsah: Přihlášení se k odkazu Bohuslava Martinů vizuálně moderní velkoplošnou grafikou ve veřejném prostoru – murálem. K umístění grafik(y) jsou vhodné prostory okolo frekventovaných komunikací mimo historické centrum.

Technická poznámka: Doporučujeme použít velkorysé formáty odpovídající otevřenému prostoru a významu Martinů a volit kvalitní a invenční umělecké řešení.

Zdůvodnění: Velkoplošná grafika jednoznačně komunikuje přihlášení se veřejného prostoru města k odkazu Martinů.

- **Poslechová lavička**

Obsah: Posezení s možností pouštění si 3-4 ukávek z tvorby Bohuslava Martinů.

Zdůvodnění: Nízkoprahové seznámení se s hudbou Bohuslava Martinů, etablování Poličky jako města setkání s hudbou.

Technické poznámky: při promýšlení technického provedení není nutné vycházet z designu lavičky, může to být například oboustranně otevřený poslechový box se sedátkem pro dva (viz snímek interiérového poslechového boxu).

- **Audio atrakce**

Obsah: Audio-místo událost, která se odehrává jedenkrát, maximálně dvakrát, denně a turisté na ni čekají. Například přehrání části skladby Martinů v prostoru nově budované fontány. Událost bude spojená s vodní hrou fontány (vodní hra či alespoň atypické chování – bubláni apod.).

Zdůvodnění: Jedinečná událost, která se stane jednou z atraktivit města.

Poznámka: Musí se jednat o technicky a choreograficky kvalitně zvládnuté představení. Do jeho přípravy

Ize zapojit nejenom soudobé umělce, ale například i umělecky zaměřené vysoké školy.

- **Revitalizace prostoru kolem sochy**

Obsah: Revitalizace prostoru v okolí sochy Bohuslava Martinů v parku. Navázání na další prostředky interpretace (lavička s citátem, audioprůvodce, případně i poslechovou lavičku).

Zdůvodnění: Symbolické potvrzení péče města o odkaz Martinů.

Dlouhodobé či výhledové projekty:

- **Citáty Martinů ve veřejném prostoru**

Obsah: Vygravírování vybraných citátů Martinů do městského mobiliáře – laviček. Jedná se o citáty z korespondence či skladeb, které mají obecný přesah a dokáží oslovit.

Zdůvodnění: Vnímání Martinů jako inspirativní osoby, vytvoření dojmu Poličky prodchnuté skladatelovým dílem a oslovující.

Technická poznámka: Nejedná se o jednorázový projekt, ale o dlouhodobý cíl, který je možné realizovat postupně v souvislosti s obnovou a sjednocováním městského mobiliáře. Koláž ukazuje příklad interpretace místní historie v Maloměřicích.

- **Lesopark Liboháj**

Obsah: Lesopark v současnosti prochází rozsáhlou proměnou, jejímž cílem je vytvořit pro veřejnost místo pro aktivní odpočinek a trávení volného času v přírodě. Realizace nabízí prostor pro vznik prvků odkazujících k Bohuslavu Martinů, který sem ve 20. letech chodíval téměř denně na procházky a trávil zde svůj volný čas. Jedná se o tyto záměry:

1. Lavička pro Martinů – místo s výhledem na kostel sv. Jakuba, které se nachází ve stejné výšce jako rodinná světnička Bohuslava Martinů.
2. Studánka odkazuje na všeobecně známou skladbu Bohuslava Martinů spjatou s přírodou, provázanost na audio atrakci na náměstí Bohuslava Martinů.
3. Molo ve tvaru křídla s vygravírovanými skladbami Martinů.
4. Výběhové schody, které odkazují k rodné světničce Bohuslava Martinů, kam vede rovněž 192 schodů.

Zdůvodnění: Vnímání Martinů jako inspirativní osoby, vytvoření dojmu místa prodchnutého skladatelovým dílem, oslovující a podněcující k zájmu o Bohuslava Martinů.

Technická poznámka: Nejedná se o jednorázový projekt, ale o dlouhodobý cíl, který je možné realizovat postupně v souvislosti s obnovou lesoparku Liboháj.

- **Hudební hřiště**

Obsah: Hřiště pro děti s herními prvky zaměřenými na experimentování se zvukem.

Zdůvodnění: Etablování Poličky jako místa, které objevuje a rozvíjí nejmladší hudební talenty.

Nové obsahy

- **Web**

Zřízení webové stránky, která bude jednoduše prezentovat aktivity spojené s Bohuslavem Martinů v Poličce (jednorázové akce, audioguide, prohlídkové trasy, ...)

- **Audioguide**

Obsah: Bohuslav Martinů provází návštěvníky Poličkou, propojuje město se svojí hudbou, vzpomínkami a korespondencí. Jednotlivá místa spojená s Bohuslavem Martinů, respektive obsahem audio prohlídky jsou v terénu nenápadně označena.

Zdůvodnění: Audioguide dokáže propojit místa s hudbou a autentickými citáty Martinů, po dokončení je prakticky beznákladový a snadno poskytuje jazykové mutace. Mít za průvodce po Poličce Bohuslava Martinů znamená velmi osobní setkání se skladatelem.

Technické poznámky: Důrazně doporučujeme využít pro tvorbu a šíření audioguide některou z populárních platform (SmartGuide, Izi.travel, Guidelia apod.) a nevytvářet nákladně vlastní aplikaci. Rovněž doporučujeme využít pro češtinu hlas některého ze známých umělců, u jazykových mutací pak hlas rodilého mluvčího namísto levnějšího namluvení umělou inteligencí.

- **Úprava sylabu pro průvodce po věži**

Obsah: 1) Zvýšení důrazů na univerzália, seznámení s dílem Martinů. 2) Využití turisticky nejnavštěvovanější místo v Poličce k setkání s Martinů i směrem k návštěvníkům zaměřeným na stavebně-historické dědictví města. 3) Zvážit marketing "věže" na místo "rodné světničky".

Zdůvodnění: Protože jde o klíčový návštěvnický zážitek v Poličce, doporučujeme upravit prohlídku věže s ohledem na interpretační strategii. Zároveň je vhodné využít pohled na město a hradby, který je atraktivní pro širokou skupinu návštěvníků, i ty s menším zájmem o Bohuslava Martinů. Umožní jim to se o Martinů dozvědět, i když nemají zájem o specializovanou prohlídku.

Poznámka: Dle možností provozu lze zvážit i další formáty prohlídek: bez průvodce, v určených časech, ...

- **Obnova expozice o Bohuslavu Martinů**

Obsah: Kompletní obnova expozice o Bohuslavu Martinů v Městském muzeu a galerii Polička.

Zdůvodnění: Stávající expozice se po 16 letech blíží hranici své životnosti, spíše než fyzické tak z edukačního hlediska (viz kapitola Stávající interpretace).

- **Merch s tématem Bohuslava Martinů**

Obsah: vytvoření dalších typů prodejních předmětů, které by upomínaly návštěvníky na návštěvu Poličky. Předměty budou v prodeji v muzeu a informačním středisku.

Zdůvodnění: Cílem je nabídnout suvenýry, které by propojily Martinů s městem a zároveň podpořily lokální tvůrce.

- **Výstavy v exteriéru**

Obsah: Pořádání jednoduchých (tzn. v rozsahu několika panelů) výstav vytvořených muzeem ve veřejném prostoru.

Zdůvodnění: Z výzkumu návštěvníků lze vyhodnotit výstavu o Bohuslavu Martinů na mostě jako úspěšnou, má tedy smysl v této aktivitě pokračovat, například s obroční frekvencí.

- **Zpřístupnění světničky**

Obsah: Zpřístupnění světničky na věži i pro ty, kteří fyzicky nezvládnou výstup.

Zdůvodnění: Zvýšení přístupnosti vůdčí památky na Bohuslava Martinů.

Technická poznámka: Zpřístupnění může být realizováno formou online 3D prohlídky či jako součást audioprůvodce.

Dlouhodobé projekty / náměty:

- **Aktivita pro děti**

Obsah: Pracovní listy pro rodiče a děti, například formou tzv. hledačky (tzn. vedoucí rodiny po jednotlivých místech spojených s Bohuslavem Martinů. Po cestě sbírají hráči indicie, úkoly bývají často veršované).

Zdůvodnění: Aktivita pro rodiče s dětmi, tedy skupinu, která nevyužije audioguide, ovšem s podobným efektem – setkání se s Martinů, které je spojeno s prozkoumáváním Poličky.

- **Videomapping**

Obsah: Zpracování videomappingu (např. na kostel) doprovázeného hudbou Bohuslava Martinů.

Zdůvodnění: Soudobé umělecky hodnotné vyjádření úcty ke skladateli. Navozuje na první pohled dojem, že Bohuslav Martinů je součástí života Poličky i v současnosti.

Kulturní akce

- **Tradiční akce**

Obsah: Zachovat (při rozšiřování součinnosti, viz výše) pořádání tradičních akcí příspěvkových organizací i spolků (Martinů fest, Zažít Martinů, Mládí a Bohuslav Martinů, koncertní cyklus Náš Martinů), které zpřítomňují a aktivně propagují osobnost i dílo skladatele.

Zdůvodnění: Akce jsou živou strukturou, vytváří zážitky a vzpomínky, zastupují část interpretace nenahraditelnou statickými nástroji, zejména ve spojitosti s hudbou. Zároveň etablojí obrázek Poličky jako malého města s rozsáhlým kulturním životem.

Dlouhodobé projekty / náměty:

- **Spolupráce se Smetanovou Litomyšlí**

Obsah: Nabídnutí části programu (koncert, prohlídka města po stopách B. Martinů, večerní poslechová prohlídka věže, ...) v rámci festivalu.

Zdůvodnění: Výzkum návštěvníků ukázal, že byt' je jméno Martinů účastníkům festivalu známé, není jim přesně jasné jeho propojení s Poličkou.

Náklady

Náklady na jednotlivé prostředky interpretace a organizační opatření jsou orientační, v cenách bez DPH.

Nízkonákladové prostředky interpretace

- **Koordinace aktivit spolků a institucí**

Bude-li pokryto z kapacit stávajících pracovníků, lze tuto aktivitu řadit mezi beznákladová organizační opatření. Je nicméně zřejmé, že realizace a koordinace jednotlivých částí této strategie bude vyžadovat personální zdroje.

- **Aplikace sdělení, jednotné vizuální identity a loga**

Nízkonákladové organizační opatření, náklady na drobné úpravu logotypu do 15 000,-, náročnější tvorba (nové formy) až do 60 000,-

- **Podpora mladých hudebních talentů**

Nízkonákladové opatření, náklady na založení, provoz a propagaci sbírky do 10 000,-/rok

- **Pobídka k provázání tématu Bohuslava Martinů s gastronabídkou ve městě**

Náklady záleží na typu pobídky, uskuteční-li se například v rámci festivalu Zažít Martinů v podobě reciproční propagace, jedná se o beznákladovou aktivitu

- **Úprava sylabu pro průvodce po věži**

Nízkonákladové opatření, v případě využití externích konzultací a proškolení průvodců maximálně 30 000,- (10 000,- školení průvodců, 20 000,- zpracování sylabu). V případě in-house řešení, bez zvýšených nákladů.

- **Fotospot**

Nízkonákladové opatření – cena potištěného dibondového panelu s kotvicím mechanismem činí 20 000 – 30 000,-. Náklady na statické posouzení a výrobní dokumentaci okolo 15 000,-

- **Merch s tématem Bohuslava Martinů**

Cena se odvíjí od charakteru předmětů, viz nabídky reklamních agentur.

- **Citáty Martinů ve veřejném prostoru**

V případě nákupu mobiliáře u firem, které nabízí gravírování, činí cena přibližně 200,- / 1 dm². Například gravírování textu „*Minulost se mění podle přítomnosti*“ B. Martinů o výšce 6 cm přijde na 1 500,-. V případě, že výrobce gravírování neposkytuje, budou se náklady pohybovat na dvojnásobku či trojnásobku uvedené částky. V případě výřezů do kovového materiálu je rozdíl mezi vypalováním obrysů a gravírováním. Cenu lze stanovit pouze s ohledem na konkrétní zakázku, bude však násobně vyšší než v případě výpalu do dřeva.

- **Výstavy v exteriéru**

Kromě nákladů na vytvoření výstavy, které souvisí s tématem a externím či interním způsobem realizace, by v případě pořízení mobilních výstavních panelů v architektonicky hodnotné variantě činily náklady okolo 35 000,- / oboustranný výstavní panel rozměru 150 x 150 cm s nosičem. Cena tisku oboustranné dibondové desky činí 2 000,-/m² (v závislosti na celkové velikosti panelu), náklady na grafiku okolo 4 000,-/panel. Cena 24 dibondových panelů v rozměru 60 x 60 cm (tzn. rozsah výstavy na mostě) byla 30 000,-.

- **Aktivita pro děti**

V případě volby questu jsou náklady na tvorbu, testování a zpracování pracovních listů v rozmezí 20 000 – 45 000,-.

- **Zpřístupnění světničky**

360°sken místnosti + záběry z věže a věže z dronu okolo 10 000,-. Webová implementace do 5 000,-.

- **Web**

Předpokládané náklady na úpravu stávajících webových stránek odhadujeme mezi 5 000 a 10 000,- v případě integrace do stávajícího webu. V případě tvorby samostatného webu se jedná o desetinásobek uvedené částky.

Středněnákladové prostředky interpretace

- **Stopy Bohuslava Martinů**

Cena je závislá na grafické podobě označení a výrobní technologii. Grafický návrh koncepce se bude pohybovat mezi 10 000 a 20 000,-, návrhy jednotlivých desek 1 000 – 3 000,- dle míry jejich individualizace.

Cena výroby desky formátu B5 se bude v případě plastického vzoru (tzn. pravého lití bronz) pohybovat od 15 000,- do 20 000,-. V případě rytí do mosazné destičky bude cena destičky v tomto formátu činit přibližně 4500,-. V případě smaltu bude cena destičky od 1 000 – 2 000,-.

- **Audioguide**

Tvorba: Scénář k audioguide, koordinace a publikace obsahu 40 000 – 60 000,-. Namluvení známou osobností 30 000 – 50 000,-. Nahrávání a mixáž 30 000 – 50 000,-. Celkem 100 000 – 160 000,-.

Provoz: V případě volby placené platformy (SmartGuide, v ČR rozšířenější) se bude cena pohybovat od 7 000,- /rok. Je však možné zvolit i platformu Izi.travel, která hostuje tzv. veřejný obsah zdarma. Náklady na dvoudenní školení interpretačního psaní činí 12 000,-

- **Revitalizace prostoru kolem sochy**

Ve zjednodušené variantě je opatření možné zařadit do běžné činnosti městských služeb, respektive širšího návrhu na řešení této části parku. V případě celkového přeřešení okolí sochy lze náklady odhadnout na nižší desítky tisíc Kč za projekt krajinného architekta, z něž vzejdou náklady na konkrétní opatření

Vysokonákladové prostředky interpretace

- **Velkoplošná grafika ve veřejném prostoru**
Cena profesionálně zpracovaného murálu činí 2 000 – 6 000,- Kč/m², nižší cena platí pro prostorově větší jednoduché návrhy, vyšší pro menší a náročné malby. Cenu je také možné snížit v případě realizace formou studentských prací či festivalu tvůrců. Vliv na cenu má rovněž nutná příprava povrchu. Cena návrhu se bude pohybovat od 10 000,-, soutěž o návrhy pak do 50 000,-.
- **Poslechová lavička**
Tvorba obsahu a autorské poplatky: 40 000,-. Výroba a instalace: 140 000,-.
- **Audio atrakce**
Tvorba obsahu a autorské poplatky: 40 000,-. Ozvučení, řízení a synchronizace s fontánou: 250 000,-. Projektová dokumentace a instalace 110 000,-
- **Hudební hřiště**
Cena jednotlivých hudebních prvků se pohybuje od 20 000,- za dendrofon po 150 000,- za originální prvky. Náklady na hřiště vybavené osmi hudebními prvky budou v rozmezí 250 000 – 600 000,-.
- **Obnova expozice o Bohuslavu Martinů**
Náklady na expozici lze přesněji stanovit až na základě libreta, uvedený odhad byl stanoven z m² plochy stávající expozice a srovnán se dvěma rozpočty expozic navrženými UIMID v roce 2025. Jedná se o střízlivý odhad bez instalace bombastických AV médií a efektů. Předpokládáme možnost znovupoužití části stávajícího mobiliáře.
Libreto, scénář, textace, 3D návrh, výrobní dokumentace prvků, testování: 1 150 000,-. Tvorba AV obsahů včetně oživení a instalace (odhad 5 AV médií): 1 150 000,-. AV technika: 950 000,-. Licence a autorské poplatky 50 000,-. Grafické práce (včetně instalace polepů) 700 000,-. Mechanické interaktivity a hrací prvky 250 000,-. Expoziční mobiliář: 1 200 000,-. Instalace sítí (silnoproud, slaboproud), osvětlení a řízení: 550 000,-. Koordinace, instalace a aranžmá expozice 400 000,-. Celkem: 6 400 000,- (39 000,- /m²).
- **Videomapping**
Náklady na tvorbu videomappingu se pohybují od 80 000 – 250 000,- dle složitosti budovy, plochy a délky představení, produkce od 80 000,- za představení. Celkem jsou tedy náklady od 160 000,- výše.

Nezařaditelné

- **Spolupráce se Smetanovou Litomyšlí**
Tuto položku nelze nacenit, záleží na charakteru spolupráce.

Závěr a další kroky

Předložená interpretační strategie identifikuje mezery v prezentaci odkazu Bohuslava Martinů v Poličce. Cílem strategie je komplexně definovat, jak by mělo být dědictví Bohuslava Martinů prezentováno návštěvníkům, aby rezonovalo s jejich zájmy, prohloubilo jejich znalosti a motivovalo je k další interakci s městem a skladatelovým dílem. Konečným cílem pak je propojit osobnost Bohuslava Martinů s návštěvníkem a ukázat Poličku jako celoživotní inspiraci, a nikoliv pouze rodiště hudebního skladatele světového významu.

Strategie navrhuje konkrétní prostředky interpretace, které jsou rozčleněny do organizačních a institucionálních opatření, instalací ve městě a nových obsahů. Ke každému prostředku je zpracován indikativní rozpočet.

Vzhledem k široké škále navrhovaných opatření – od beznákladových organizačních aktivit až po finančně náročné investice – je klíčové, aby zadavatel, tedy Město Polička, jasně definoval, které aktivity budou prioritní pro budoucí rozvoj interpretace. Studie obsahuje návrh harmonogramu realizace jednotlivých aktivit, konečné rozhodnutí je však na zadavateli.

Doporučujeme zaměřit se nejprve na nízkonákladová opatření, jako je koordinace aktivit spolků a institucí, nebo úprava sylabu pro průvodce na věži, která mohou být rychle implementována. Zároveň každý rok, či obrok, realizovat jedno nákladnější opatření. Řada z nich, typicky obnova expozice, vyžaduje víceletou přípravu a souběžnou aktivitu při získávání prostředků. Kvalitní realizace je však podmíněna dostatečným časem a prostředky na přípravu.

S ohledem na stávající rekonstrukci Náměstí Bohuslava Martinů lze předpokládat, že prvními nákladnými opatřeními budou instalace audioatrakce a poslechové lavičky.

Postupná, ale cílevědomá, realizace jednotlivých prostředků interpretace bude bezpochyby také stravitelnější pro místní obyvatele, kteří nenabydou dojmu, že město teď „dává všechny peníze na Martinů.“

Za Ústav pro interpretaci místního dědictví bychom rádi závěrem poděkovali za možnost podílet se na zpracování Interpretační strategie Bohuslava Martinů v Poličce. Věříme, že výsledky naší celoroční práce ve spolupráci s pracovníky Městského muzea a galerie budou pro město přínosem a těšíme se na případnou spolupráci při realizaci jednotlivých prostředků interpretace Bohuslava Martinů.

Odkazovaná literatura

Masters, D., Carter, J. (1999) *What Have We Got And Is It Any Good? A practical guide on how to survey and assess heritage interpretation*. Highland Interpretive Strategy Project.

Veverka, J., A. (2011) *Interpretive Master Planning*. Edinburgh: MuseumsEtc Ltd.

Příloha 1 Zdroje interpretace

Základní informace o Bohuslavu Martinů a Poličce

Bohuslav Martinů se narodil v Poličce 8. prosince roku 1890 jako páté dítě Ferdinanda Martinů (1853–1923) a Karoliny Martinů (1855–1944). Rodina v době narození Bohuslava žila na věži kostela svatého Jakuba. Otec zde od roku 1889 vykonával práci pověřného. Ferdinand Martinů byl původním zaměstnáním švec, ale na vlastní žádost mu bylo přiděleno místo se služebním bytem, a to právě na věži kostela, ve výšce 36 metrů. Měl zde za úkol hlídat ve dne i v noci vznik požáru, obsluhovat věžní hodiny a zvonit klekání.

Bohuslav žil na věži do svých 11 let. Již ze záznamu před křtem je patrné, že byl od narození slabého zdraví.

Matka Karolína ve svých vzpomínkách zmiňuje, že ho tatínek musel vynášet i snášet z věže, protože takového výstupu sám nebyl schopný. Martinů na život na věži v dospělosti vzpomínal. Zmiňuje, nakolik pro něj byla světnička zásadním prostředím ve vztahu k jeho budoucí povaze i tvorbě.

Do svých 15 let žil Martinů v Poličce. Navštěvoval zde od roku 1896 chlapeckou školu. Souběžně s docházkou do první třídy začal brát také hodiny hudby u učitele Josefa Černovského. Na jeho hudební začátky vzpomínala matka: "Jeho radostí byly papíroví vojáčky a dvě polínka dříví, na kterých "hrál" jako na housle [...]"

Poté, co mu otec zakoupil housle opravdové, jeho hudební kariéra mohla začít. Nejen Černovským byl zásadní osobností formující Bohuslavovu osobnost. Dalším jeho učitelem byl Josef Vitr. Martinů skrze otcovy zájmy vnímal odmala poličské kulturní prostředí, zejména ochotnické divadelníky. Svět literatury a výtvarného umění mu pak přibližoval bratr. Rodina se z věže odstěhovala v červnu roku 1902 do bytu na náměstí.

Po prvním veřejném vystoupení získal Bohuslav Martinů stipendium městské rady v Poličce, díky kterému mohl od roku 1906 začít studovat hru na housle na Pražské konzervatoři.

V Poličce se Martinů znovu usadil během první světové války. Učil hudbě místní děti, a to v době, kdy už vypomáhal jako houslista v České filharmonii, a začal naplno komponovat. Právě tehdy se v jeho dílech začaly objevovat české lidové motivy a prostá melodika, které zůstaly typické pro celou jeho tvorbu.

V letech 1923–1940 žil v Paříži jako skladatel na volné noze a letní měsíce trávil v Poličce. V Paříži se setkával s mnoha umělci a stal se součástí mezinárodní hudební avantgardy, zůstal však pevně spjatý s českou kulturou. Udržoval kontakt s krajany – mezi nimi s malířem Janem Zrzavým z Okrouhlice a s básníkem Miloslavem Burešem z Nasavrku (Burešovy verše později zhudebnil ve skladbě Otvírání studánek), kteří pocházeli také z Vysočiny. To samé platí pro hudební žačku, soupeřnici a lásku Vítězslavu Kaprálovou.

Ačkoliv žil většinu života v cizině, v roce 1940 emigroval do USA, na Poličku nikdy nezapomněl. Po roce 1948 se do Československa z politických důvodů už nikdy nevrátil a v dopisech často psal o stesku po domově, po české přírodě a lidech. V pozdních dílech se k těmto vzpomínkám vracel – například v Novém Špalíčku nebo Legendě o svaté Dorotě.

Po smrti v roce 1959 byl Bohuslav Martinů pohřben ve Švýcarsku. Roku 1979 byly jeho ostatky převezeny do Poličky. Došlo k tomu po mnoha letech vyjednávání zástupců československého komunistického režimu s vdovou Charlottou Martinů. Jednání, která lze zpětně označit jako nadbíhání vdově, se mj. týkala i práv na vydávání děl Martinů. Oficiální slavnostní uložení ostatků na Starém hřbitově v Poličce za účasti švýcarských hostů byla vzhledem k politickému kontextu výjimečná akce.

Příloha 2 Vnější obraz – web

Vyhledávače

Vyhledávání hesla „Polička“. Shodné pozice ve vyhledávání jsou označeny *.

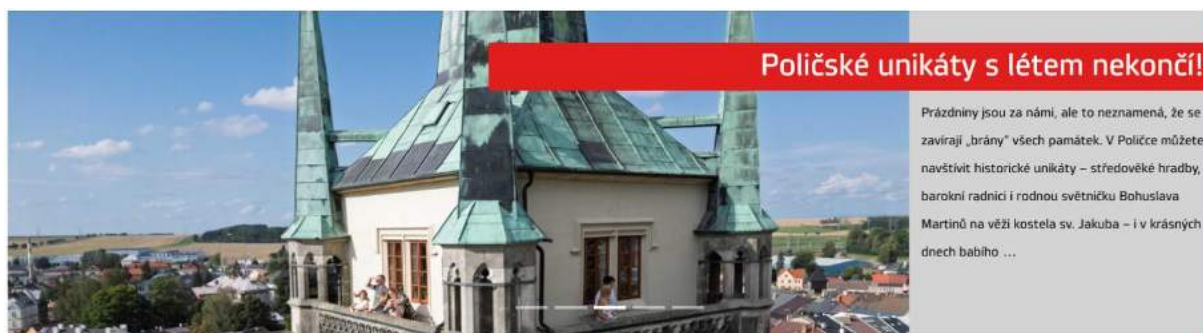
	Google	Seznam
1.	*Polička – Oficiální stránka města https://www.policka.org	*Polička – Oficiální stránka města https://www.policka.org
2.	*Polička https://cs.wikipedia.org/wiki/Poli%C4%8Dka	*Polička https://cs.wikipedia.org/wiki/Poli%C4%8Dka
3.	*Polička https://mapy.com/cs/zakladni?source=muni&id=2833&x=16.2796897&y=49.7170612&z=12	*Polička https://www.kudyznudy.cz/kam-pojedete/pardubicky-kraj/ceskomoravske-pomezi/policka
4.	*Polička https://www.kudyznudy.cz/kam-pojedete/pardubicky-kraj/ceskomoravske-pomezi/policka	Státy a města – Polička https://www.aktualne.cz/wiki/geografie/staty-a-mesta/policka/r~d6cca37495bd11e5928a002590604f2e/
5.	Pivovar Polička https://www.pivovar-policka.cz/	Polička – město plné památek https://pardubice.rozhlas.cz/policka-mesto-plne-pamatek-6036252
6.	Polička – Město https://cs.wikipedia.org/wiki/Poli%C4%8Dka-M%C4%9Bsto	Polička – o městě https://www.policka.org/info/o-meste/
7.	Tipy co podniknout Polička a okolí https://www.regiontourist.cz/co-podniknout/lokalita/policka/	Polička https://www.ceskomoravskepomezi.cz/policka/
8.	Den fotbalu Polička 2026 https://denfotbalu.cz/	*Polička https://mapy.com/cs/zakladni?source=muni&id=2833&x=16.2796897&y=49.7170612&z=12
9.	Centrum Bohuslava Martinů https://www.cbmpolicka.cz/cz/	Polička https://cesky.radio.cz/policka-8066331
10.	Gymnázium Polička https://www.gympolicka.cz/	Polička https://www.vennamesta.cz/kralovske-venne-mesto/policka

Webové stránky

Oficiální stránky města <https://www.policka.org/>

V horní části webové stránky jsou uvedeny informace pro občany Poličky a kalendář akcí, ve kterém se v relevantním období neuváděly žádné akce spojené s Bohuslavem Martinů.

Na „karouselu“, který se objeví, pokud srolujeme na úvodní stránce níž, jsou uvedeny aktuální informace a pozvánky. (Mimochodem, poměrně dlouhé texty v některých oknech nestačí návštěvník přečíst.) Mezi nimi také k aktuálnímu ročnímu období vztahená pozvánka do „poličské unikáty“ – „středověké hradby, barokní radnici i rodnou světničku Bohuslava Martinů na věži kostela sv. Jakuba“.

Zájemce je odkázán pro praktické informace na „web muzea“, po jeho rozkliknutí se dostane na webovou stránku s logem Centra Bohuslava Martinů. Obě instituce jsou bez zjevného vztahu mezi nimi uvedeny v záhlaví webové stránky. Fotografie připojené k pozvánce jsou kvalitní a atraktivní, nikde ovšem není vidět unikátní celek hradeb ani pohled evokující výhled přímo z ochotu věže.

Další okno „karouselu“ nabízí zvýhodněné vstupné na čtyři „nejvýznamnější památky města“: hrad Svojanov, středověké hradby, rodnou světničku Bohuslava Martinů nebo barokní radnici v Poličce.

Zatímco Bohuslav Martinů na „karouselu“ vlastní místo mezi celkem pěti okny nemá, hradby města ano, a to pod heslem „české Carcassonne“. Tam už se po rozkliknutí dlouhého textu informace o „jedných z nezachovaljších hradeb v Evropě“ najde.

Ještě níže na úvodní stránce je obrazová pozvánka na šest vybraných míst v Poličce:

Návštěvník, který klikne na Městské muzeum a galerii, se dostane na stránky označené jen „Centrum Bohuslava Martinů“ a neví, jestli jeho vznikem v r. 2009 samotné muzeum nezaniklo. Mezi 20 aktualitami na této stránce mají tři v titulku Martinů.

Pod ikonkou „kostel Svatého Jakuba“ najdeme v dlouhém textu informaci o narození „později světově proslulého hudebního skladatele Bohuslava Martinů“.

Případný zájemce o Bohuslava Martinů, který klikne na ikonku s jeho jménem, otevře stránku bez úvodní informace, jen s odkazy na čtyři články. První, lákavější na „vyhlídku s přidanou hodnotou“, odkazuje na článek, kde se ve čtvrté větě informace o narození skladatele na věži objeví. Podtitulek článku UNIKÁTNÍ RODNÁ SVĚTNIČKOU PROSLULÉHO HUDEBNÍHO SKLADATELE! bohužel obsahuje jazykovou chybu. Druhý článek o získání rukopisu skladby Bohuslava Martinů je poněkud skryt pod titulem „Poličské muzeum se pyšní novým vzácným originálem!“. Zbývající dva články se také omezují na stručnou informaci o rodné světničce na věži, jakkoli přívětivě formulovanou, a oba varují návštěvníky, že 192 schodů nahoru může být bariérou.

Polička – Wikipedie <https://cs.wikipedia.org/wiki/Poli%C4%8Dka>

V článku o Poličce uvádí Wikipedie v rámci historického exkurzu tyto relevantní informace: „...zůstaly do značné míry zachované 1220 m dlouhé městské hradby, i když již v první polovině 19. století byly zbořeny všechny 4 brány.“ a „V roce 1890 se ve světničce povězného (strážce proti ohni ve dne i v noci) v kostele sv. Jakuba narodil později světově proslulý hudební skladatel Bohuslav Martinů, který ve městě dlouho žil a rád se sem vracel. Po určitých peripetiích zde byl i pohřben.“ Pod článkem je uveden výčet míst spojených s osobností Bohuslava Martinů:

- Rodná světnička ve věži kostela sv. Jakuba a pamětní deska tamtéž
- Hrob Bohuslava Martinů a jeho ženy
- Centrum Bohuslava Martinů (dříve Památník Bohuslava Martinů)
- Třída Bohuslava Martinů v CBM
- Hudební a přednáškový sál v CBM
- Socha B. Martinů (od Milana Knoblocha z roku 1990 v parku)
- Dům rodiny Martinů v ulici Svěpomoc
- Základní umělecká škola Bohuslava Martinů v Poličce
- Ocelový nýtovaný most

V abecedním výčtu osobností spojených s Poličkou je Bohuslav Martinů jedním z 24. (Stojí za zmínku, že heslo na Wikipedii pod jménem Bohuslava Martinů je velmi kvalitní.)

Polička – mapy.cz

Heslo na mapy.com zmiňuje mezi známými prvky města „zachovalé historické jádro“ a „rodné město skladatele Bohuslava Martinů“.

Polička – kudyznudy

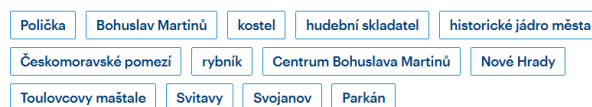
<https://www.kudyznudy.cz/kam-pojedete/pardubicky-kraj/ceskomoravske-pomezí/policka>

Stručná informace na portále CzechTourism o městě prezentuje velmi hezky dvě největší atrakce města:

zachovalé hradby (dále jako „Město hradeb a interaktivních her“) a fakt, že „mnohá místa připomenou hudebního skladatele Bohuslava Martinů“ (dále pozvánka „Na návštěvu k Martinů do věže“ do „světničky ve věži kostela sv. Jakuba“.

Třetí pozvánka na webové stránce je na hřbitov („Kam míří smrtka v Poličce?“), kde zmínka o hrobu obou Martinů chybí. Krátké video (0:47 min) se velmi efektně omezuje na obrázky shora na město se záběrem širokého okolí a na pohledy na hradby.

Polička

Pivovar Polička <https://www.pivovar-policka.cz/>

Jde o podnik obnovený po restituci původním majitelům, pro případnou spolupráci při reklamě Martinů v gastronomii může být zajímavé, že provozuje v Poličce a okolí čtyři restaurace. V současné době z webu žádné propojení na Martinů patrně není.

Polička – město <https://cs.wikipedia.org/wiki/Poli%C4%8Dka-M%C4%9Bsto>

Heslo obsahuje statistické údaje o městě.

Tipy co podniknout Polička a okolí <https://www.regiontourist.cz/co-podniknout/lokalita/policka/>

Polička prezentovaná jako „obec v turistické lokalitě Vysočina“. Centrum Bohuslava Martinů je tu hlavním tipem k návštěvě s tím, že je ve budově, kam Martinů chodil do školy, a jsou tu prezentovány aktuální muzejní expozice.

Den fotbalu Polička 2026 <https://denfotbalu.cz/>

Stránky turnaje malého fotbalu a hudby, vzhledem k tématu Martinů není relevantní.

Centrum Bohuslava Martinů <https://www.cbmpolicka.cz/cz/>

Na webové stránce s adresou Centra Bohuslava Martinů se místo přehledné informace o Poličce ve vztahu k Bohuslavu Martinů mísí informace ke krátkodobým tematickým výstavám městského muzea, ke stálé expozici i prohlídkám města, vč. „středověkých hradeb“ a „Rodná světnička Bohuslava Martinů“. Ke všem tématům jsou nabízeny i vzdělávací programy pro školy a školky. Pod kategorií „online sbírky“ (11 odshora ve sloupci na levé straně úvodní webové stránky) je mezi čtyřmi tématy také sbírka na téma Bohuslava Martinů. Na 15. místě v pravém sloupci je k nalezení kategorie „Náš Martinů“, která vede návštěvníka na stránku stejnojmenného spolku pro příznivce hudby. Zde je možné se proklikat i na program aktuálních pořadů (v době sledování stránek šlo o jeden komponovaný pořad) a archiv koncertů pořádaných spolkem. O místo dále najde návštěvník odkaz na Společnost Bohuslava Martinů s informací i její poličské pobočce a akcích.

Polička <https://www.ceskomoravskepomezi.cz/policka/>

Centrum Bohuslava Martinů zde figuruje jako jedna z pěti největších zajímavostí. Rodná světnička je jednou ze šesti hlavních atraktivit místa:

To nej z Poličky

Mezi hlavními akce v Poličce je na prvním místě uváděn Martinů fest:

TOP akce			
Jazz fest	Martinů fest Festival připomínající slavného poličského rodáka, Bohuslava Martinů, přináší fanouškům klasické hudby sérii koncertů.	Polička 555 Festival populární, klasické i rockové hudby a divadla v historickém centru Poličky	Mime fest Mezinárodní festival nabízí sérii divadelních představení i oblíbené workshopy pro děti a dospělé

Gymnázium Polička <https://www.gympolicka.cz/>

Webové stránky nejsou relevantní pro návštěvníka Poličky a zájemce o Martinů.

Státy a města – Polička <https://www.aktualne.cz/wiki/geografie/staty-a-mesta/policka/>

Polička je ve druhé větě charakterizována jako město, které je „rodištěm světoznámého skladatele Bohuslava Martinů“. V následujícím textu o historii Poličky je dokonce uvedeno, že Bohuslav Martinů „měl na svoje rodné město šťastné vzpomínky a rád se sem vracel, je zde i pohřben“. Tři turistické zajímavosti města podle tohoto webu jsou: „1220 metrů dlouhé masivní hradby“, kostelní věž, kde se narodil skladatel Bohuslav Martinů a mezinárodní soutěž ve sportovním rybolovu „Poličský candát“.

Polička – město plné památek <https://pardubice.rozhlas.cz/policka-mesto-plne-pamatek-6036252>

Na stránkách Českého rozhlasu je Polička prezentována jako město plné památek. V perexu článku není Bohuslav Martinů zmíněn. Dohání se to hned ve druhém odstavci textu, kde je informace uvedena předpokladem „Snad všichni víme...“.

Polička <https://cesky.radio.cz/policka-8066331>

Odkaz na pořad Českého rozhlasu o Poličce, kde je hudební skladatel Bohuslav Martinů hlavním tématem.

Polička <https://www.vennamesta.cz/kralovske-venne-mesto/policka>

Na portálu věnovaném královským věnným městům je Polička charakterizována jako „Historické město chráněné hradbami“. V krátké úvodní informaci je zmiňován nejprve festival hudby Martinů v Poličce a potom fakt o narození Bohuslava Martinů, „který zde prožil i část svého dětství“.

Příloha 3 Vnější obraz – AI

ChatGPT 5

Prompt: *Co je zajímavé v Poličce?*

Co je zajímavého v Poličce?

Políčka je malé město, ale má několik zajímavých historických a kulturních památek. Tady je pár tipů, co bys mohl v Poličce navštívit:

- Městské hradby a věže** – Políčka má skvěle zachovalé městské hradby a věže, které pocházejí z 13. století. Můžeš se projít po hradbách a užít si krásný výhled na město a okolí.
- Svatý Jakub a kostel** – Tento gotický kostel je jednou z nejvýznamnějších památek ve městě. Jeho interiér je krásně zdobený, a navíc v kostele se nachází i zajímavé historické artefakty.
- Muzeum Políčka** – Muzeum v Poličce se zaměřuje na historii města, ale také na slavného rodáka, hudebního skladatele Bohuslava Martinů, který se zde narodil. Je to skvělé místo, pokud se chceš dozvědět víc o historii a kultuře města.
- Rodný dům Bohuslava Martinů** – Pokud máš zájem o hudbu, určitě se vydej do rodného domu tohoto významného skladatele. Je tam expozice věnovaná jeho životu a dílu.
- Zámek Políčka** – I když není tak známý jako jiná česká zámky, Políčka má svůj vlastní zámek, který stojí za návštěvu. V současnosti je v něm umístěna městská knihovna a občas se zde konají různé kulturní akce.
- Příroda v okolí** – Políčka je obklopena krásnou přírodou, takže pokud máš rád turistiku, můžeš se vydat na výlety do okolních lesů a na kopce. Kousek od města se nachází přírodní rezervace, kde můžeš vidět vzácnou faunu a flóru.

Pokud máš zájem o něco konkrétního, klidně se zeptej! Jaký máš vztah k Poličce? Zajímáš se o historii, kulturu, nebo spíš o přírodu a relaxaci?

Následný prompt: *Zajímám se o Bohuslava Martinů.*

Zajímám se o Bohuslava Martinů

To je skvělé! Bohuslav Martinů je jedním z nejvýznamnějších českých skladatelů 20. století, a Políčka je s ním neodmyslitelně spojená. Tady je pár tipů, jak se o něm dozvědět víc:

1. Rodný dům Bohuslava Martinů

– Tento dům, kde se Martinů narodil 8. prosince 1890, je dnes přeměněn na muzeum. Najdeš zde různé osobní předměty skladatele, rukopisy jeho děl, fotografie a další materiály, které ti přiblíží jeho život a tvorbu. Je to opravdu místo, které tě vtáhne do atmosféry doby, kdy vyrůstal.

2. Muzeum Bohuslava Martinů v Poličce

– Kromě rodného domu má město i samostatné muzeum věnované Martinů, které je umístěno v centru Poličky. Expozice se zaměřuje nejen na jeho život, ale i na jeho hudební kariéru, jeho cestování a vlivy, které na něj měly různé kulturní prostředí. Můžeš se dozvědět i o jeho spojení s pařížskou avantgardou a vlivu, který měl na vývoj hudby v Evropě.

3. Festival Bohuslava Martinů

– Polička pořádá každoročně festival věnovaný Bohuslavu Martinů. Tento festival je skvělé místo, kde můžeš slyšet jeho hudbu v živém provedení a užít si koncerty, které prezentují jak klasické skladby, tak i experimentální přístupy k jeho hudbě. Můžeš se těšit na koncerty, kde vystupují renomovaní hudebníci a orchestry, a také na přednášky a diskuse o jeho díle.

4. Pamětní desky a místa spojená s Martinů

– V Poličce najdeš i několik pamětních desek na místech, kde Martinů žil nebo která měla nějaký význam pro jeho život. Mnohé z těchto míst jsou dnes stále součástí městského prostředí, takže můžeš během procházky městem objevit historické souvislosti.

5. Hudební akademie a vzdělávání

– V Poličce také najdeš některé programy, které se věnují výuce a propagaci hudby Bohuslava Martinů. Je to příležitost, jak se dozvědět o jeho hudební teorii a technice a jak se jeho dílo vyučuje na různých školách.

Gemini 2.5 Flash

Prompt: *Co je zajímavé v Poličce?*

Odpověď:

Polička, historické královské město, nabízí řadu zajímavostí, které potěší milovníky historie, kultury i přírody.

Hlavní atrakce v Poličce

- **Městské hrady:** Polička je známá díky svému unikátnímu a velmi dobře zachovalému gotickému opevnění. Hradby s 19 baštami obepínají celé historické jádro města v délce 1220 metrů. Jejich ochozy jsou částečně přístupné pro veřejnost a nabízejí skvělý výhled na město.
- **Rodná světnička Bohuslava Martinů:** Ve věži kostela sv. Jakuba se narodil a strávil své dětství světoznámý hudební skladatel Bohuslav Martinů. Jeho rodná světnička je dnes součástí muzea a je přístupná veřejnosti.
- **Centrum Bohuslava Martinů:** Muzeum v Poličce nabízí moderní a interaktivní expozici věnovanou životu a dílu Bohuslava Martinů. Expozice zahrnuje osobní předměty a dokumenty z jeho života.
- **Historické jádro města:** Procházka po Palackého náměstí, které je obklopeno barokními domy, odhalí krásnou barokní radnici a Mariánský sloup. Za pozornost stojí také klasicistní vyřezávaná vrata a rondokubistické domy.
- **Kostel sv. Jakuba:** Dominantou města je tento trojlodní novogotický kostel, v jehož věži se nachází již zmíněná světnička Bohuslava Martinů.

Kromě toho nabízí Polička a její okolí mnoho dalších možností pro aktivní odpočinek, jako jsou turistické a cyklistické stezky, koupaliště a v zimě i lyžařské areály.

Následný prompt: *Zajímám se o Bohuslava Martinů.*

Odpověď: Bohuslav Martinů je významný český hudební skladatel. Zde jsou základní informace o jeho životě a působení, které vás mohou zajímat:

Život a kariéra

Původ a dětství: Narodil se 8. prosince 1890 v Poličce. Prvních dvanáct let života prožil v rodinné světničce ve věži kostela sv. Jakuba, kde jeho otec pracoval jako povězný a švec.

Hudební nadání: Na housle začal hrát v šesti letech a svou první skladbu napsal ve třinácti. Díky svému talentu získal stipendium na pražskou konzervatoř. Později se stal houslistou České filharmonie.

Život v zahraničí: V roce 1923 odešel do Paříže, kde strávil téměř dvě desetiletí. Před druhou světovou válkou emigroval do USA, kde se také prosadil, přestože zpočátku neznal jazyk.

Návrat do Evropy: Po válce se vrátil do Evropy, ale natrvalo se usadil ve Švýcarsku. Navzdory touze vrátit se do rodné země se po válce nevrátil. Zemřel 28. srpna 1959.

Centrum Bohuslava Martinů v Poličce

V Poličce je jeho život a dílo připomínáno v Centru Bohuslava Martinů. Zde můžete navštívit:

- **Rodnou světničku:** Nachází se ve věži kostela sv. Jakuba. K návštěvě je třeba zakoupit vstupenky v Centru Bohuslava Martinů. Vstup je možný pouze v doprovodu průvodce a prohlídka trvá 45–60 minut. Vstup do světničky je od listopadu do března uzavřen, s výjimkou předem objednaných skupin o 10 a více osobách. Vstupné pro dospělé je 120 Kč, snížené 60 Kč a rodinné 240 Kč.
- **Expozice Centra Bohuslava Martinů:** Zde najdete moderní a interaktivní expozici věnovanou jeho životu a dílu. Vstupné do expozic je pro dospělé 60 Kč, snížené 30 Kč a rodinné 120 Kč. Otevírací doba je říjen - duben od úterý do neděle 9-12 a 12:30-16 hodin, a květen - září od úterý do neděle 9-12 a 12:30-17 hodin.

Vybraná díla

Martinů byl velmi plodný skladatel a jeho tvorba zahrnuje širokou škálu žánrů, od oper, baletů a symfonií až po komorní hudbu. Mezi jeho známá díla patří:

- **Kantáty:** *Otvírání studánek*
- **Opery:** *Julieta (Snář)*, *Řecké pašije*
- **Balety:** *Špalíček*
- **Orchestrální skladby:** 6 symfonií, *Dvojkonzert pro dva smyčcové orchestry, klavír a tympány*
- **Klavírní skladby:** *Loutky*
- **Písně:** *Písničky na dvě stránky*

Příloha 4 Vnější obraz – sociální sítě

Facebook

Vyhledávaný termín: Polička, Filtr: Stránky

Pro zhodnocení bylo vybráno prvních pět profilů se vztahem k cestovnímu ruchu (nerelevantní profily, které se zobrazily výše, nebyly zahrnuty).

Město Polička

Oficiální profil města a městského úřadu, úvodní fotka zachycuje radnici. Profil kombinuje informace pro turisty a místní občany, je informativní, zahrnuje široké spektrum informací od reklamy na mobilní aplikaci Munipolis přes turistické informace po nabídku nájemných bytů.

Fanclub Polička

Neoficiální profil města, úvodní fotka zachycuje pohled z věže kostela sv. Jakuba na město. Převážně informace o kulturních akcích ve městě.

Městské muzeum a galerie Polička

Oficiální profil muzea s úvodní fotkou z výstavy skla. Zahrnuje informace o kompletním programu muzea a galerie, včetně těch na téma Bohuslava Martinů. Na rozdíl do webových stránek zde není informace o existenci Centra Bohuslava Martinů.

Městské muzeum a galerie Polička

1.543 Follower • 57 Gefolgt

Nachricht senden Folgen Suchen

Základní umělecká škola Bohuslava Martinů v Poličce

Oficiální profil školy, který je uvedený portrétem Bohuslava Martinů zahrnuje informace o akcích školy, včetně těch, které se týkají přímo Martinů.

Základní umělecká škola Bohuslava Martinů Polička

788 Follower • 23 Gefolgt

Nachricht senden Folgen Suchen

Informační centrum Polička

Hluboko dole v odkazech (26. místo) najde návštěvník profil informačního centra s úvodní fotkou interiéru IC. Podle uvedených otvíracích hodin zavírá centrum o víkendech ve 14 hodin, na neděli 31.8.2025 se hlásí zavřeno z technických důvodů. Profil obsahuje krátké propagační video „města jako z pohádky“, kde je Bohuslav Martinů zmiňován, ovšem obrazem se s ním nic nespojuje. Profil sdílí především informace organizátorů akcí v Poličce a také video TO českomoravské Pomezí, které zve do Poličky pozvánkou na věž kostela sv. Jakuba a propojuje přitom téma Bohuslava Martinů s dobrým výhledem na zachovalé hrady města – dobrý příklad (https://www.facebook.com/ceskomoravskkepomezí/videos/673253119029769?locale=cs_CZ)

Vyhledáváním na sociální síti Facebook se nelze dostat ani k feedu DMO Českomoravské pomezí, který je zaměřen na návštěvníky, ani ke skupině Bohuslav Martinů Polička.

YouTube

Vyhledávání na YouTube bylo provedeno v anonymním okně a bez přihlášení.

Podzimní Polička

2,2 tisíc shlédnutí – sestřih záběrů Poličky a okolí z dronu. Soukromé video, 2023.

<https://www.youtube.com/watch?v=edu2miqVJ30>

POLIČKA: Krásný kout Českomoravské vrchoviny, rodiště B. Martinů!

4,7 tisíc shlédnutí. Soukromý kanál czesko.cz,

<https://www.youtube.com/watch?v=1ygG1qBbgdo>, 2019.

Přibližně čtyřminutové video vyzdvihuje zachovalé hrady, mariánský sloup na náměstí a ve čtvrté části slibuje dostat se k tématu hrobu Bohuslava Martinů. Zmiňuje i rodnou světničku ve věži, kterou ale neukazuje. Připomíná se hudební dílo Martinů Otvírání studánek.

Jak se lidé z Poličky postavili StB | Kruté století

29 tisíc shlédnutí, 2025. Kanál Paměti národa, <https://www.youtube.com/watch?v=vyQBhouRCKs>

Video o děkanovi farnosti Polička Jaroslavu Daňkovi pronásledovaném po r. 1948 komunistickým režimem a o protestech místních proti pokusu o jeho zatčení. V úvodu se zmiňuje, že kostel, ve kterém se natáčí, si lidé spojují častěji s Bohuslavem Martinů.

DEN FOTBALU POLIČKA 2024 - OFFICIAL AFTERMOVIE

574 shlédnutí, 2025. Kanál Den fotbalu Polička, https://www.youtube.com/watch?v=-zgyE_OZCe0

Sestřih hudebního a fotbalového festivalu.

Město POLIČKA, Na cestách Pardubickým krajem

3,5 tisíce shlédnutí, 2019. Kanál Patka filmové studio pro Východočeskou televizi,

<https://www.youtube.com/watch?v=ru3CldtI9dE>

Video představuje město skrz téma jeho původu, chronologicky pokračuje k budování hradeb, přechází k barokním památkám; ve čtvrté minutě videa dlouhého šest minut přijde řeč na Bohuslava Martinů, je představena rodná světnička i vliv dětství na věži na hudbu Martinů. Na závěr je připomenuta finanční podpora kraje a dalších, díky které byly restaurovány pro muzeum některé dokumenty Martinů.

Polička – město Bohuslava Martinů - 4K

3 tisíce shlédnutí, 2021. Video na kanálu CzechTourism, https://www.youtube.com/watch?v=d_rOtrN7k2o

Krátké video nejenom neobsahuje žádnou referenci na Bohuslava Martinů, ale ani žádný popis, který by umožnil lepší orientaci a přístup pro uživatele, kteří vyhledávají informace přímo na YouTube a nikoliv na portálu kudyznudy.cz

S hlavou v oblacích – Polička

77 shlédnutí, 2023. Video DMO Českomoravské pomezí, <https://www.youtube.com/watch?v=kwhgejpN2Yg>

Snídaně s Novou – kouzelné město Polička

12 tisíc shlédnutí, 2014. Záznam z televizního vysílání, které vzniklo ve spolupráci s CzechTourism

<https://www.youtube.com/watch?v=74Eu2BAwUUA>

Reportáž dobové kvality zmiňuje Poličku jako rodné město Bohuslava Martinů. Byť je většina filmu věnována městským hradbám, je jeho součástí i pozvání do Centra Bohuslava Martinů.

Příloha 5 Hodnocení stávající interpretace – tiskoviny

Tiskoviny Města Polička

Letáček s atraktivními fotografiemi, z nichž ani jedna se nevztahuje k Bohuslavu Martinů. Obsahuje relativně velké množství textu, ovšem v přehledném členění. Vtipně působí grafická úprava navazující na logotyp města³. Většina se zabývá tématy historie a stavební historie. Zahrnutí Hradu Svojanov do letáčku o městě dává smyslu z perspektivy města jako správce hradu, méně z perspektivy návštěvníka. Motto města „inspirující“ vypovídá málo a není nikde v textu rozvinuto. Leták zmiňuje inspiraci Martinů výhledem z věže.

Letáček plní dvě role. Je graficky přehledně zpracovanou pozvánkou na tři vybrané památky města Poličky. Jednou z nich je „Rodná světnička Bohuslava Martinů“. Na druhé straně je informací o slevě na vstupném při kombinaci Hradu Svojanov s některou z vybraných památek Poličky, jakkoli název letáku tomu „Památky města Poličky“ to nenapovídá. Zmínka o Martinů se týká pouze rodné světničky.

Leták zvoucí k návštěvě naučné stežky a poskytující informace o umístění jednotlivých tabulí. Neobsahuje žádné klíčové sdělení o identitě města.

Tisk by bylo bývalo možno využít například ke gamifikaci prohlídky stežky nebo rozšiřujícímu obsahu.

³ heslo „České unikum“ jako dodatek k nadpisu „zajímavosti“ bez kapitálky působí zvláštně

Tiskoviny Destinační společnosti Českomoravské pomezí

Leták v několika jazykových mutacích se souhrnnou informací o městě Polička, která je uspořádána do podoby prohlídkové trasy. Užívá atraktivní fotografický materiál. Mapa je dost velká, přehledná a čitelná. Informační text o městě je zaměřený na historii. Místa doporučená k návštěvě a označená na mapce tvoří pevně seřazenou trasu, která je popsána v nečleněném textu. Zmínky o Bohuslavu Martinů v souvislosti se světničkou, muzeum promováno jako „zábava pro děti a dospělé“.

Tiskoviny Městské galerie a muzea Polička

Čtyři samostatné letáky se věnují muzeu, hradbám, radnici a rodné světničce Bohuslava Martinů. Kvalitní fotografie doplňuje přiměřeně dlouhý, avšak málo členěný, text. Podnadpisy nenavazují na žádná klíčová sdělení v textu. Je škoda, že grafika nepracuje intenzivněji s logotypem města. Letáčky postrádají praktické informace týkající se návštěvy či rychlý odkaz na ně. Nabízí se tak otázka, zdali mají sloužit ke zvýšení návštěvnosti pamětihodností či spíše jako suvenýr. V případě rodné světničky je vhodné doplněn autentický citát Bohuslava Martinů. Grafika titulní strany nechává poněkud zapadnout jméno Bohuslava Martinů a v textu je z hlediska jeho odkazu pozornost soustředěna pouze na dětství.

Tiskoviny Centra Bohuslava Martinů (CBM)

Obsáhlý materiál přehledně představuje jednotlivé expozice městského muzea. Jako jediný pojčuje život Martinů s Poličkou nad rámec dětství. Z materiálu není zřejmý vztah Centra Bohuslava Martinů a Muzea a galerie v Poličce, což může naznačovat existenci dvou nezávislých míst. Více by mohl být využit potenciál mapky a kontakty doplněny o praktické informace k návštěvě světničky a hradeb.

Leták v grafickém zpracování odlišném od materiálů muzea i CBM (v tiráži jsou uvedeny obě instituce) poskytne návštěvníkům čtivou formou souhrn informací o životě Martinů, jeho hudebním díle a vztahu k Poličce. Není propagačním materiálem inspirujícím k prohlídce konkrétních míst či přinášejícím praktické informace k jejich návštěvě. Příběh Martinů je zpracován popisnou formou, chybí tzv. hlubší významy. Základním nedostatkem materiálu je nedostatečné členění a hierarchizace textu.

Destinační společnost Východní Čechy

Reprezentativní propagační materiál v různých jazycích se o Poličce zmiňuje pouze okrajově. Nemá zde ani jednu samostatnou podkapitolu, v jedné větě je poukázáno na hradby a Bohuslav Martinů je jmenován jako jeden z řady významných rodáků. Největší stopou města tak je celostránková fotografie rodné světničky.

Sezónní turistické noviny z Východních Čech prezentují Poličku jako město. Stručně zmiňují jeho hlavní zajímavosti a akce v průběhu léta. V souvislosti s Martinů opět akcentují pouze rodiště a rodnou světničku.

léto 2025

Českomoravské pomezí

Polička plná historie a kultury

Zeměje do města, která posléze vřetou mřížovými historiemi, hudby i divadla. Polička vás uchvítí svým impozantním hradbami, které patří k nejzachovělejším ve střední Evropě. Nezapomeňte ani barokní rotundu a galerii nebo sousoší svatého Bohuslava Martinů ve věži kostela sv. Jakuba. Jak se žilo rodně Martinů ve věku 36 měsíců nad zemi pozemě, pokud vystoupáte po 192 schodech až na ošech.

Chcete-li se do dějin Poličky ponořit ještě hlouběji, navštívte místní muzeum. Obkličte to vřetovské žito. Akce si rádože a pulky postavte středověké město nadě si zahrájet na kupce. Na malé i velké tu od 18. čítrna do

31. srpna čeká výstava, která vás pozve do neobyčejně říše kostiček stavěbnice Lego.

Zkuste nepřijdu ani milovníci kultury. Tevli správně vřetend bude patřit odkazu slavného rodníka na akci Zaříí Martinů Vřetolem bude vřetová premiéra opery Boža v řídí louček. Od 22. do 24. srpna vás na poliččském náměstí madchéte letní hřadbuň festival Polička55. Vřet se pak můžete těšit na marširováni přehlišku pantomimy Mime Fort s divadelními představeními i workshopy pro vřetnost.

www.policka.org

Další tiskoviny

Sympatický list A4 od občanského sdružení A21 Polička a ČSOP Polička obsahuje skicu naučné stezky u Poličky. Podle stylu obrázku lze odhadnout, že se stezka zaměřuje na děti. Zastavení jsou označena názvy míst a obrázky (aktivizace při práci s listem), téma stezky ani sdělení nejsou uvedena.

Příloha 6 Hodnocení stávající interpretace – naučná stezka

HODNOCENÍ KVALITY INTERPRETACE nástroj pro interpretační panely (případně další předměty)

1. Místo / název panelu: obecně hodnocení NS
2. Součást NS: Okolo poličských hradeb
3. Správu provádí: město Polička
4. Přístupnost veřejnosti: *Ano 24/7*
5. Je interpretační panel jasně a jednoznačně propojen s jevy, objekty nebo událostmi v nejbližším okolí?
  - 5.1 Je možné objekty interpretace dobře vidět z místa panelu (např. bez otáčení se)? *Částečně, většinou nikoliv v detailu, například panel o soše Martinů je umístěn 70 metrů od sochy.*
  - 5.2 Odkazuje na (minulé) děje či procesy a názorně ukazuje, jak se vepsaly do okolí panelu? *Zřídka a povrchně (např. v tomto parku se "BM ohlížel za děvčaty")*
  - 5.3 Zabývá se fenomény, které jsou vzdáleny, nebo mohou být popsány kdekoliv jinde? *Ne*
  - 5.4 Komunikuje informace o návštěvě území/místa (co lze/nelze dělat) *Ne (není to nutné)*

6. Obrací interpretace pozornost k tomu, co může člověk na místě vidět, čeho se může člověk dotknout, slyšet nebo ochutnat (ideálně ho k zapojení více smyslů i vyzývá)?

Povětšinou ano

Poznámka: Často však chaoticky, např. panel o Bohuslavu Martinů kombinuje historii parku, další pomníky a stromy ve stromořadí.

7. Nabízí interpretace možnosti k dalšímu poznávání?
  - 7.1 Navrhuje další místa, která jsou spojená s tématem interpretace k návštěvě či objevování? *Ne*
  - 7.2 Uvádí zdroje dalších informací (knihy, místa, organizace, kontakty)? *Ano*
Poznámka: QR kódy odkazují na [web](#), který prohlubuje obsah panelů NS (lze konstatovat, že web je srozumitelnější nežli panely).

8. Jak silně se interpretace obrací na čtenáře:
  - 8.1 Používá běžný jazyk (oslovuje návštěvníka, používá vhodný humor) *Spíše ne*
  - 8.2 Srovnává objekt interpretace s každodenní zkušeností či všeobecně sdílenou zkušeností? *Ne*
Poznámka: Panel nicméně používá vizuální humor.

9. Komunikuje interpretace jednu nebo jen omezené množství sdělení o objektu interpretace?
Téma(ta) interpretace: *Nikoliv, řada panelů kombinuje naprosto různorodé informace.*

Hlavním sdělení: *Nelze u jednotlivých témat stanovit.*

10. Jak dostupná je interpretace?
  - 10.1 Je text dobře čitelný? *Ne (relativně malý)*
  - 10.2 Je text hierarchizován (nadpisy, podnadpisy, rozdělení na odstavce)? *Ne*
  - 10.3 Obsahují nadpisy a podnadpisy již sdělení? *Ne*

10.4 Jsou odstavce kratší než 100 slov?

Ano

10.5 Je panel umístěn ve vhodné výšce a je kolem místo k pohodlnému čtení? Ano

Poznámka: *Panely mají výrazné grafické členění, které však neusnadňuje čtení.*

11. Jsou efektivně používány ilustrace (fotografie, obrázky, grafika)?

11.1 Lze ilustracím dobře rozumět?

Spíše ano

11.2 Jsou vhodné velikosti?

Ano

11.3 Je jasný jejich vztah k textu a předmětu interpretace?

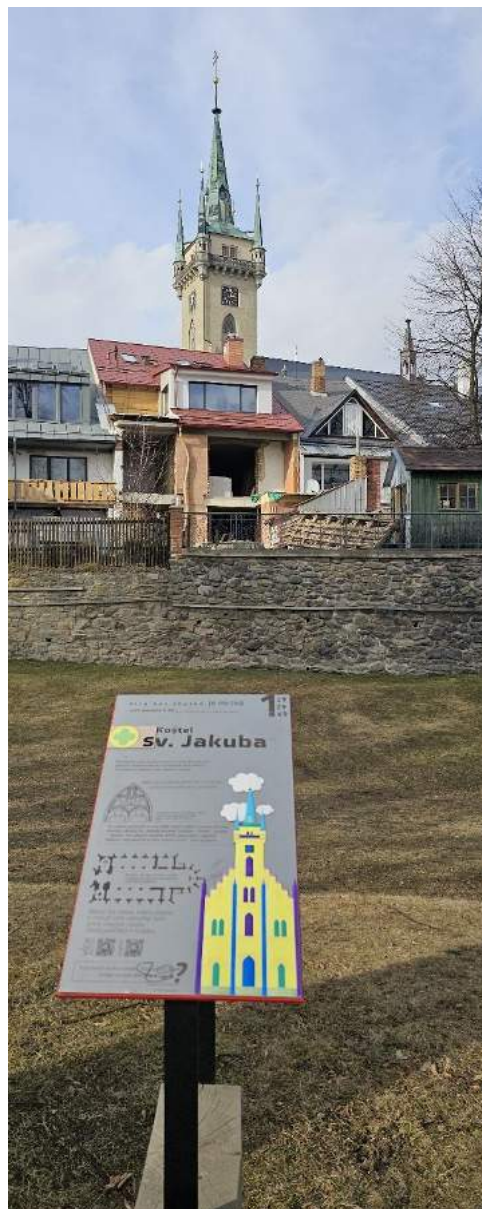
Spíše ano

11.4 Ilustrace text:

Rozšiřují

12 Je celkový design panelu atraktivní a stimulační? *Rozhodně, panel na první pohled zaujme neotřelou grafikou.*

13 V jakém stavu je panel? *Většina v dobrém, některé se stopami vandalizmu.*

Příloha 7 Hodnocení stávající interpretace – expozice

1. Místo: *Expozice Bohuslava Martinů (Součást stálé expozice v Městském muzeu a galerii Polička)*
2. Hodnotitelé: *Blanka Mouralová, Michal Medek*
3. Správu provádí: *Centrum Bohuslava Martinů v Poličce*
4. Přístupnost veřejnosti: *v otevíracích hodinách říjen - duben: úterý - neděle 9 - 12, 12.30 – 16 hod.
květen - září: úterý - neděle 9 - 12, 12.30 – 17 hod.*

5. Je instalace jasně a jednoznačně propojena s jevy, objekty nebo událostmi v nejbližším okolí?

Expozice je propojena s dalšími místy ve městě nepřímo a s výjimkou první části spíše okrajově, přímo je propojena místnost školní třídy.

6. Obrací interpretace pozornost k tomu, co může člověk na místě vidět, čeho se může člověk dotknout, slyšet nebo ochutnat (ideálně ho k zapojení více smyslů i vyzývá)?

Ne

Poznámka: Kromě podkresové hudby je expozice na přímé smyslové podněty (kromě zraku) chudá.

7. Nabízí interpretace možnosti k dalšímu poznávání?

7.1 Navrhuje další místa, která jsou spojená s tématem interpretace k návštěvě či objevování? *Ne*

7.2 Uvádí zdroje dalších informací (knihy, místa, organizace, kontakty)? *Ano*

8. Jak silně se interpretace obrací na čtenáře:

8.1 Používá běžný jazyk (oslovuje návštěvníka, používá vhodný humor)? *Částečně*

8.2 Srovnává objekt interpretace s každodenní zkušeností či všeobecně sdílenou zkušeností? *Ne*

9. Komunikuje interpretace jednu nebo jen omezené množství sdělení o objektu interpretace?

Téma(ta) interpretace: *Chronologie zastávek života, Společenský a politický kontext, Rodina a přátelé, Tvorba (pouze vyjmenována) a úspěch*

9.1 Hlavním sdělení:

9.2 Podrobnější sdělení: *Bez jasných sdělení, logická linka tvoří časový oblouk mezi domovem a místem posledního odpočinku.*

10. Jak dostupná je interpretace?

10.1 Je text dobře čitelný? *Ne*

10.2 Je text hierarchizován (nadpisy, podnadpisy, rozdělení na odstavce)? *Ano*

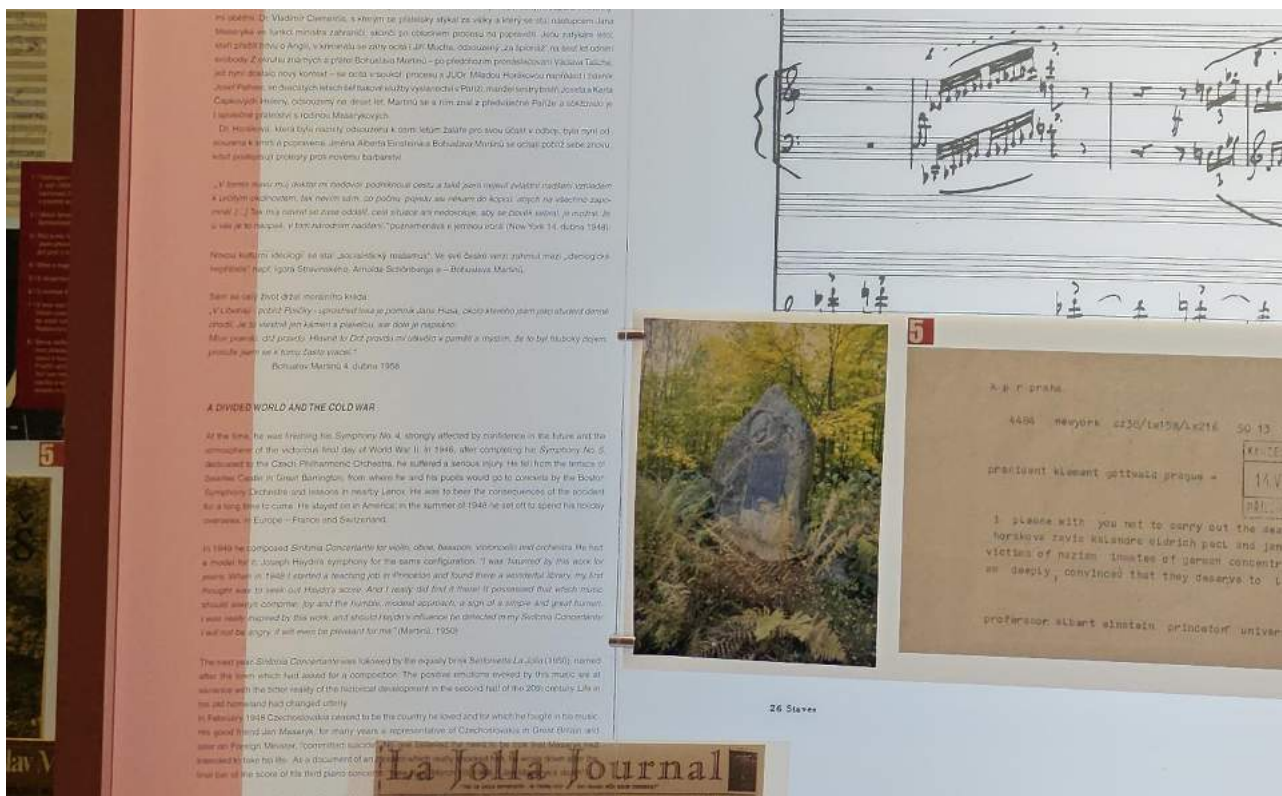
10.3 Obsahují nadpisy a podnadpisy již sdělení? *Spíše ne*

10.4 Jsou odstavce kratší než 100 slov? *Ano*

10.5 Jsou panely umístěny ve vhodné výšce a je kolem místo k pohodlnému čtení? *Ano, pro dospělého čtenáře*

Poznámka: Ve spodní části vitrín jsou aktivizační otázky pro děti.

11. Jsou efektivně používány ilustrace (fotografie, obrázky, grafika)?
- 11.1 Lze ilustracím dobře rozumět? *Převážně ano*
  - 11.2 Jsou vhodné velikosti? *Částečně, často jsou malé a za sklem*
  - 11.3 Je jasný jejich vztah k textu a předmětu interpretace? *Ne vždy*
  - 11.4 Ilustrace text: *a) Rozšiřují*
12. Je celkový design instalace atraktivní a stimulující?
Osvětlení s odrazy, prezentace je postavená na velkém (až zahlcujícím) množství autentiky, která je však popsána prostřednictvím čísel a průhledných textů na skle vitriny. Toto řešení sice vytváří dojem úhledné a vizuálně promyšlené instalace, z hlediska interpretace však prakticky neumožňuje propojení informací s objekty. K pocitu zahlcení přispívá i stejný řez písma u českých a anglických textů a chybějící hierarchizace základních textů.
13. V jakém stavu je instalace? *a) Dobrém, avšak některé technické doplňky (hudba) nefungují.*

Ukázka obtížené čitelnosti i stravitelnosti textů ve stávající expozici

Příloha 8 Hodnocení stávající interpretace – prohlídka světničky

1. Název místa / zařízení: věž kostela sv. Jakuba
2. Hodnotitel: Michal Medek, Blanka Mouralová
3. Datum hodnocení: 11. 3. 2025
4. Hodnocený předmět: prohlídka rodné světničky Bohuslava Martinů ve věži kostela
5. Správu provádí: Centrum Bohuslava Martinů
6. 6.1 Poskytuje interpretace úvodní informace k interpretovanému předmětu? *Úvodní informace se týká kostela, ne úvodních informací ke světnice a B. Martinů (po celou dobu před vstupem do světničky se míchají témata stovební podoby kostela a téma Martinů).*
  - 6.2 Vztahuje se interpretace ke zvláštnostem, které můžete vidět přímo na místě nebo v okolních expozicích? *Jsou ukázány velké prvky (šachta s rumpálem, zvony, světnička), zcela chybí poukázání na detaily a odvození odhalení z nich => interpretace nezjevného.*
  - 6.3 Zevšeobecňuje interpretace jednotlivosti a/nebo zasazuje je do kontextu? *Ne*
7. Jak obsah udržoval vaši pozornost? *Po celou dobu*
8. Jakým způsobem byla prohlídka přizpůsobena malým dětem? *Málo*
  - 8.1 Obsahuje moment překvapení? *Ne (s výjimkou velikosti světničky), potenciál spíše není využit*
  - 8.2 Program je krátký nebo se skládá z kratších přestávek, které zaměřují pozornost. *Ano*
  - 8.3 Instalace je odolná dětem. *Ano*
  - 8.4 Podporuje vokalizaci – zpěv, nápodobu zvuků, básně. *Ne*
  - 8.5 Podporuje pohyb. *Ne (kromě chůze do schodů, která je ale rámována jako nepříjemná nutnost)*
  - 8.6 Vytváří pocit dobrodružství *Ne (ale má potenciál)*
9. Jakým způsobem je interpretace přizpůsobená osobám s omezením (fyzickým, jazykovým)? *Není*
10. Jak moc se interpretace vztahuje k návštěvníkům:
  - 10.1 Používá osobní jazyk (oslovuje návštěvníky přímo jako „vy/ty“)? *Ne* a/nebo
  - 10.2 Propojuje nebo srovnává předmět interpretace a každodenní život lidí nebo sdílenou zkušenost (např. používáním analogií a/nebo metafor)? *Mimoděk svým obsahem – nahlédnutím do bytu, explicitně však s analogiemi či dobovým kontextem nepracuje.*
  - 10.3 Používá humor? *Ne, respektive nevyužívá potenciál.*
11. Nabízí nebo navrhuje způsoby, jak dále prozkoumávat předmět interpretace?
  - 11.1 Navrhuje další místa, která jsou spojená s hlavním tématem interpretace k návštěvě či objevování? *Muzeum, hradby.*
  - 11.2 Podněcuje návštěvníky k prozkoumávání místa / sbírky ke které se vztahuje? *Spíše ne.*

11.3 Odkazuje na zdroje dalších informací (knihy, místa, organizace, web, kontakt)? *Pouze muzeum.*

12. Komunikuje interpretace jednu nebo omezené množství myšlenek (sdělení) o předmětu interpretace?
Ne, pracuje se třemi málo se prolínajícími linkami: 1) kostel a zvony, 2) život v bytě na věži, rodina Bohuslava Martinů, střípky z dětství BM 3) příběh života Bohuslava Martinů (prezentován odděleně od předchozích).

13. Jak dostupná je interpretace?

13.1 Je komentář jasný a srozumitelný? *Ano*

13.2 Je interpretace logicky strukturována? *Částečně – odvíjí se od viděného, a proto jí chybí jednotící logická linka.*

13.3 Pracoval průvodce s očekáváním návštěvníka? *Ne.*

14. Jak dobře je interpretace udržována?

14.1 Jsou předměty interpretace v dobrém stavu? *Ano*

14.2 Jsou doplňková zařízení dobře funkční? *Ano*

15 Probíhá evaluace kvality interpretace? *Ne, ale je o ni zájem.*

Poznámky a postřehy:

- Prohlídka v počtu 25 osob je pouze obtížně představitelná.
- Prohlídka vůbec nevyužívá univerzália (externě orientovaný tatínek, který je vlastně tak trochu finančně neúspěšný podivín, ale jistě s velkými ideály; pan učitel Černovský, který rozvine talent Bohuslava Martinů; izolované neduživé dítě žijící ve svém (snovém?) světě; touha po hudbě, která je zprvu nenaplněna a pak o to více prožívána).
- Nejasné vysvětlení kontextu rodiny: postavení ve městě, propojení s kostelem, statut maminky s nemanželským dítětem ...
- Prohlídka neumožňuje zažít s malým Martinů seznamování se se světem z téměř ptačí perspektivy, nevyužívá jeho vzpomínky na to a možné interpretace ve vztahu k jeho hudbě.